

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.2.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Historia Myśli Pedagogicznej
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	Obieralny
Moduł/specjalizacja	B2. Przygotowanie pedagogiczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	1
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Dr Ewa Koprowiak

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Wykład	30/18	1/1	4
ćwiczenia	30/18	1/1	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

brak
------

4. Cele kształcenia

<p>C1 Uzyskanie przez studentów wiedzy na temat postaci, dzieł i koncepcji z zakresu historii europejskiej myśli pedagogicznej</p> <p>C2 Uzyskanie przez studentów umiejętności interpretowania (w wypowiedzi ustnej i pisemnej z użyciem argumentacji i języka specjalistycznego) tekstów źródłowych z zakresu historii europejskiej myśli pedagogicznej.</p> <p>C3 Uzyskanie przez studentów świadomości społecznego znaczenia wiedzy z zakresu historii myśli pedagogicznej.</p>
---

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna klasyczne i współczesne teorie rozwoju pedagogiki, wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów	K_W02

W_02	Student zna uwarunkowania edukacji, miejsca powstawania relacji edukacyjnych w kontekście edukacji, zmiany i wyzwania edukacyjne XXI wieku	K_W23
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student umie wykorzystywać aktualne koncepcje pedagogiczne w planowaniu, realizacji, monitorowaniu i ewaluacji procesu wychowania, nauczania, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w oparciu o rozumienie kontekstu historycznego	K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Historia myśli pedagogicznej jako nauka	2	1
W2	Starożytna myśl pedagogiczna: Pitagoras, Heraklit, Demokryt	4	2
W3	Starożytna myśl pedagogiczna: sofisci	3	2
W4	Starożytna myśl pedagogiczna: Platon, Arystoteles	4	2
W5	Myśl pedagogiczna w średniowieczu	4	2
W6	Myśl pedagogiczna renesansu	3	2
W7	Myśl pedagogiczna w epoce oświecenia	3	2
W8	Myśl pedagogiczna Herbarta	3	2
W9	Myśl pedagogiczna Nowego Wychowania	4	3
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Myśl pedagogiczna sofistów	2	2
C2	Myśl pedagogiczna Platona, Arystotelesa	4	2
C3	Myśl pedagogiczna Vivesa, Locka	4	2
C4	Myśl pedagogiczna Komeńskiego, Modrzewskiego	4	3
C5	Myśl pedagogiczna Rousseau, Pestalozziego	4	2
C6	Myśl pedagogiczna Herbarta	4	2
C7	Myśl pedagogiczna Montessori, Korczaka,	4	3
C8	Myśl pedagogiczna Deweya	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1. Wykład informacyjny, M2. wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji	Projektor, teksty źródłowe
Ćwiczenia	pokaz prezentacji multimedialnej, analiza tekstu źródłowego	Projektor, teksty źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1 - egzamin pisemny
Ćwiczenia	F2 - obserwacja/aktywność; F4 - wypowiedź/wystąpienie	P4- praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F2	F4	P4
W_01	X		X	X
W_02	X		X	X
U_01		X	X	X
K_01		X	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

na 3,0 - Zna wybrane postaci, dzieła i koncepcje z zakresu objętego wykładem. Zna etymologię i rozwój historyczny wybranych terminów pedagogicznych objętych wykładem. Zna etymologię i rozwój historyczny wszystkich terminów pedagogicznych objętych wykładem. Egzamin na 60%

na 4,0 - Zna większość postaci, dzieł i koncepcji z zakresu objętego wykładem. Zna etymologię i rozwój historyczny większości terminów pedagogicznych objętych wykładem. Poprawnie, wnikliwie i twórczo interpretuje (ustnie i pisemnie z użyciem argumentacji i języka specjalistycznego) wszystkie teksty źródłowe z zakresu objętego ćwiczeniami. Egzamin na 70%

na 5,0 - na wszystkie postaci, dzieła i koncepcje z zakresu objętego wykładem. Zna etymologię i rozwój historyczny wszystkich terminów pedagogicznych objętych wykładem. W wypowiedziach ustnych i pisemnych wykazuje się pełną świadomością społecznego znaczenia wiedzy z zakresu historii myśli pedagogicznej. Egzamin na 90%

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin
----

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60	36
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
czytanie literatury\przygotowanie do ćwiczeń	20	30
Przygotowanie referatu	10	15
Przygotowanie się do egzaminu	10	19
suma godzin:	100	100
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	4

12. Literatura zajęć

<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S. Sztobryn, Historia wychowania, [w:] B. Śliwerski (red.), Pedagogika, t. 1: Podstawy nauk o wychowaniu, Gdańsk 2006. 2. K. Bartnicka, I. Szybiak, Zarys historii wychowania, Warszawa 2001. 3. S. Wołoszyn (wyb. i oprac.), Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej, t. 1: Od wychowania pierwotnego do końca XVIII stulecia, wyd. 2 zm., Kielce 1995. 4. S. Wołoszyn (wyb. i oprac.), Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej, t. 2: Pedagogika i szkolnictwo w XIX stuleciu, wyd. 2 zm., Kielce 1997. 5. S. Możdżeń (wyb. i oprac.), Historia wychowania. Wybór źródeł, cz. 1: Starożytność, Kielce 1996. 6. S. Możdżeń (wyb. i oprac.), Historia wychowania. Wybór źródeł, cz. 1: Średniowiecze, Kielce 1997. 7. S. Możdżeń (wyb. i oprac.), Historia wychowania. Wybór źródeł, cz. 1: Odrodzenie, Kielce 1998. 8. Cz. Kupisiewicz, I. Wojnar (red.), Myśliciele – o wychowaniu, przekł. zbior., t. 1, Warszawa 1996. 9. Cz. Kupisiewicz (red.), Myśliciele – o wychowaniu, przekł. zbior., t. 2, Warszawa 2000. <p>Literatura zalecana / fakultatywna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. seria wydawnicza Ossolineum: „Biblioteka Klasyków Pedagogiki. Pisarze Obcy”. 2. T. Pilch (red.), Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku, t. I-VIII, Warszawa 2003 -2010. 3. S. Sztobryn, M. Świtka (oprac.), Polskie badania nad myślą pedagogiczną w latach 1900-1939. Parerga, Gdańsk 2006. 4. B. Suchodolski, W. Okoń (red.), Z dziejów myśli pedagogicznej. Materiały do studiów, Warszawa 1958. 5. M. Wasilewski, Pedagogika grecka od Protagorasa do Posejdoniosa, Łódź 2017.
--

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Ewa Koprowiak
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	ekoprowiak@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.2.1

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Historia Wychowania
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	Obieralny
Moduł/specjalizacja	Przygotowanie pedagogiczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	1
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Dr Ewa Koprowiak

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Wykład	30/18	1/1	4
ćwiczenia	30/18	1/1	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

brak
------

4. Cele kształcenia

<p>C1 Uzyskanie przez studentów wiedzy na temat postaci, dzieł i koncepcji z zakresu historii europejskiej myśli pedagogicznej</p> <p>C2 Uzyskanie przez studentów umiejętności interpretowania (w wypowiedzi ustnej i pisemnej z użyciem argumentacji i języka specjalistycznego) tekstów źródłowych z zakresu historii europejskiej myśli pedagogicznej.</p> <p>C3 Uzyskanie przez studentów świadomości społecznego znaczenia wiedzy z zakresu historii myśli pedagogicznej.</p>
---

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna historyczne i współczesne teorie rozwoju pedagogiki, wychowania, uczenia się i nauczania oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów	K_W02
W_02	Student zna uwarunkowania historyczne edukacji, miejsca powstawania	K_W23

	relacji edukacyjnych w kontekście edukacji, zmiany i wyzwania edukacyjne XXI wieku	
UMIĘJĘTNOŚCI		
U_01	Student umie wykorzystywać znajomość koncepcji pedagogicznych w planowaniu, realizacji, monitorowaniu i ewaluacji procesu wychowania, nauczania, terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w oparciu o rozumienie kontekstu historycznego	K_U05
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Historia wychowania jako nauka	2	1
W2	Wychowanie w społecznościach pierwotnych	2	1
W3	Wychowanie i nauczanie w cywilizacjach starożytnego Wschodu	3	1
W4	Wychowanie w antycznej Europie (cywilizacja grecko-rzymska)	3	2
W5	Oświata i wychowanie w epoce średniowiecza zachodniego i Bizancjum.	3	1
W6	Wychowanie i kultura edukacyjna w epoce renesansu	3	2
W7	Kultura edukacyjna i reformy szkolnictwa w epoce oświecenia	3	2
W8	Rozwój nowoczesnych systemów szkolnych w XIX wieku	3	2
W9	Oświata i wychowanie w XX wieku	3	2
W10	Główne nurty pedagogiki w XX wieku.	3	2
W11	Repetitorium	2	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie w problematykę ćwiczeń	2	1
C2	Likurg jako organizator wychowania w Sparcie	2	1
C3	Pedagogika sofistów i wychowanie w Atenach	2	1
C4	Poglądy pedagogiczne Platona	2	1
C5	Poglądy pedagogiczne Arystotelesa	2	1
C6	Poglądy pedagogiczne Kwintyliana	2	1
C7	Karol Wielki wobec oświaty i kultury	2	1
C8	Urządzenie szkół w wiekach średnich	2	1
C9	Założenie uniwersytetu krakowskiego	2	1

C10	Reformy szkolnictwa A. F. Modrzewskiego	2	1
C11	Dydaktyka J.A. Komeńskiego	2	2
C12	Walka o prawa dziecka J. Korczaka	2	2
C13	Wychowanie najmłodszych według M. Montessori	2	2
C14	Wychowanie przez działanie J. Deweya	2	1
C15	Antypedagogika	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 - wykład informacyjny	projektor
Ćwiczenia	M5 - analiza tekstu źródłowego	teksty źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład		P1 – egzamin pisemny
Ćwiczenia	F2 - obserwacja/aktywność; F4 - wypowiedź/wystąpienie	P4- praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład	Ćwiczenia			
	P1	F2	F4	P4	
W_01	X		X	X	
W_02	X		X	X	
U_01		X	X	X	
K_01		X	X	X	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

na 3,0 - Zna wybrane fakty, zjawiska i procesy z zakresu objętego wykładem. Zna etymologię i rozwój historyczny wybranych terminów pedagogicznych objętych wykładem. Zna etymologię i rozwój historyczny wszystkich terminów pedagogicznych objętych wykładem. Egzamin na 60%
na 4,0 - Zna większość faktów, zjawisk i procesów z zakresu objętego wykładem. Zna etymologię i rozwój historyczny większości terminów pedagogicznych objętych wykładem. Poprawnie, wnikliwie i twórczo interpretuje (ustnie i pisemnie z użyciem argumentacji i języka specjalistycznego) wszystkie teksty źródłowe z zakresu objętego ćwiczeniami. Egzamin na 70%
na 5,0 - na wszystkie fakty, zjawiska i procesy z zakresu objętego wykładem. Zna etymologię i rozwój historyczny wszystkich terminów pedagogicznych objętych wykładem. W wypowiedziach ustnych i pisemnych wykazuje się pełną świadomością społecznego znaczenia wiedzy z zakresu historii wychowania. Egzamin na 90%

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60	36
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury/przygotowanie do ćwiczeń	20	30
Przygotowanie pracy pisemnej	10	15
Przygotowanie do egzaminu	10	19
suma godzin:	100	100
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	4

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. S. Wołoszyn, Historia oświaty i wychowania, [w:] Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Pedagogika. Podręcznik akademicki, Wydanie nowe, Warszawa 2019.
2. K. Bartnicka, I. Szybiak, Zarys historii wychowania, Warszawa 2001.
3. S. I. Możdżeń, Historia wychowania, t. 1-3, Sandomierz 2006-2010.
4. S. Wołoszyn (wyb. i oprac.), Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej, t. 1: Od wychowania pierwotnego do końca XVIII stulecia, wyd. 2 zm., Kielce 1995.
5. S. Wołoszyn (wyb. i oprac.), Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej, t. 2: Pedagogika i szkolnictwo w XIX stuleciu, wyd. 2 zm., Kielce 1997.
6. S. Możdżeń (wyb. i oprac.), Historia wychowania. Wybór źródeł, cz. 1: Starożytność, Kielce 1996.
7. S. Możdżeń (wyb. i oprac.), Historia wychowania. Wybór źródeł, cz. 1: Średniowiecze, Kielce 1997.
8. S. Możdżeń (wyb. i oprac.), Historia wychowania. Wybór źródeł, cz. 1: Odrodzenie, Kielce 1998.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. R. Alt, Wychowanie u ludów pierwotnych, tłum. B. Wojciechowski, Warszawa 1960.
2. H.-I. Marrou, Historia wychowania w starożytności, tłum. S. Łoś, Warszawa 1969.
3. 1. S. Sztobryn, Historia wychowania, [w:] B. Śliwerski (red.), Pedagogika, t. 1: Podstawy nauk o wychowaniu, Gdańsk 2006.
4. T. Pilch (red.), Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku, t. I-VIII, Warszawa 2003 -2010.
5. M. Wasilewski, Pedagogika grecka od Protagorasa do Posejdoniosa, Łódź 2017.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Ewa Koprowiak
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	ekoprowiak@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.2.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Teoretyczne podstawy wychowania
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	Obieralne
Moduł/specjalizacja	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Prof. AJP dr hab. Natalia Chahrak

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Wykład	15/9	I/1	4
Ćwiczenia	15/9	I/1	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak
------

4. Cele kształcenia

<p>C1 Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą funkcji, procesów, koncepcji i współczesnych uwarunkowań wychowania, a także podstawowych środowisk wychowawczych i stylów oddziaływań wychowawczych.</p> <p>C2 Przekazanie wiedzy na temat szkoły jako instytucji wychowawczej, jej środowiska społecznego, ról i postaw uczestników życia szkolnego, problematyki konfliktów, klimatu wychowawczego oraz współpracy szkoły z rodziną i otoczeniem.</p> <p>C3 Rozwinięcie umiejętności rozpoznawania oraz identyfikowania stylów i nurtów wychowania, a także ich zastosowania w praktyce edukacyjnej i działaniach opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>C4 Kształtowanie postaw sprzyjających współpracy w zespole, pełnieniu różnych ról społecznych oraz odpowiedzialnemu działaniu na rzecz uczniów, rodziców i całej społeczności szkolnej i lokalnej.</p>
---

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA Student zna i rozumie:		

W_01	funkcje wychowania, proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; zagadnienia przymusu i swobody w wychowaniu, wychowania jako wspomagania rozwoju, wychowania adaptacyjnego i emancypacyjnego, podmiotowości w wychowaniu; podstawowe środowiska wychowawcze: rodzinę, grupę rówieśniczą i szkołę; style i postawy wychowawcze; konteksty wychowania; źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania; style wychowania	K_W24
W_02	zagadnienia związane ze szkołą jako instytucją wychowawczą: środowisko społeczne klasy i szkoły, autokratyzm i demokrację w szkole, ukryty program szkoły, postawy nauczycieli i uczniów, pracę z grupą rówieśniczą, tworzenie klimatu wychowawczego w klasie i w szkole, metody wychowawcze i ich skuteczność, problematykę umiejętności i trudności wychowawczych, konfliktów w klasie i w rodzinie, błędów wychowawczych, granic i mierników oddziaływań wychowawczych, kryzysu szkoły, zasad współpracy rodziny i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym	K_W27
UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:		
U_01	rozpoznawać i identyfikować style i nurty wychowania w praktyce edukacyjnej i w działaniach opiekuńczo-wychowawczych	K_U28
KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:		
K_01	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej;	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Teoria wychowania jako subdyscyplina pedagogiczna – status, ewolucja historia. Przedmiot refleksji i relacje do innych subdyscyplin.	2	1
W2	Wychowanie w kontekście wybranych koncepcji psychologicznych i pedagogicznych. Ewolucja pojęcia „wychowanie”. Różne ujęcia definicyjne wychowania w rozumieniu polskich pedagogów. Współczesne ujęcia i modele wychowania.	2	1
W3	Wychowanie jako zjawisko społeczne. Socjalizacja a wychowanie.	2	1
W4	Wychowanie wielokulturowe w społeczeństwie obywatelskim. Wychowania do odpowiedzialnej wolności.	2	1
W5	Cele, wartości i ideały wychowania.	2	1
W6	Proces wychowania, jego struktura, właściwości i dynamika.	2	1
W7	Technologia wychowania: zasady i formy wychowania, metody, techniki i środki wychowania.	1	1
W8	Główne środowiska wychowawcze. Psychospołeczne warunki skutecznego wychowania. Podmiotowość wychowania. Trudności wychowawcze.	2	2
Razem liczba godzin wykładów		15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Ogólna charakterystyka teorii wychowania jako dyscypliny pedagogicznej: wyjaśnienie podstawowych pojęć, celów, zadań wychowania i metod badawczych. Pojęcie wychowania i jego właściwości: a) Etymologia pojęcia „wychowanie”, b) Różnorodność definicji „wychowanie” – porównanie;	2	1
C2	Analiza podstawowych funkcji i procesów wychowania a) ćwiczenia identyfikujące funkcje wychowania w różnych sytuacjach życiowych i szkolnych, b) analiza przypadków (case study) dotyczących stylów wychowawczych w rodzinie i w szkole, c) dyskusje nad współczesnymi koncepcjami wychowania (adaptacyjne, emancypacyjne, podmiotowe).	2	1
C3	Style i nurty wychowania – rozpoznawanie i interpretacja a) ćwiczenia polegające na analizie opisów sytuacji wychowawczych i przyporządkowywaniu ich do konkretnych stylów wychowania, b) porównanie nurtów wychowania (tradycyjne, humanistyczne, liberalne, autorytarne, demokratyczne) na podstawie przykładowych scenek, c) praca w grupach nad opracowaniem krótkich scen pokazujących różne style wychowawcze.	2	1
C4	Środowiska wychowawcze – rodzina, rówieśnicy, szkoła a) diagnoza czynników sprzyjających i utrudniających wychowanie w rodzinie i grupie rówieśniczej, b) analiza materiałów empirycznych – opisów sytuacji wychowawczych zaczerpniętych z życia szkolnego, c) praca projektowa: mapa wpływów wychowawczych w życiu dziecka i nastolatka.	2	1
C5	Nauczyciel jako kreator środowiska wychowawczego: a) osobowość i autorytet nauczyciela-wychowawcy; b) funkcje i zadania nauczyciela w ujęciu H. Kwiatkowskiej; c) kompetencje i kwalifikacje nauczyciela w ujęciu R. Kwaśnicy; d) społeczne role nauczyciela w szkole; e) akceptacja i podmiotowe traktowanie dzieci.	2	1
C6	Współpraca nauczyciela z rodziną i środowiskiem lokalnym a) ćwiczenia uczące komunikacji i współdziałania w zespole, b) symulacja spotkania z rodzicami lub zespołem nauczycielskim (np. konsultacje wychowawcze), c) praca warsztatowa nad planowaniem działań wychowawczych angażujących społeczność szkolną i lokalną.	2	1
C7	Warunki efektywności i skuteczności procesu wychowania. Trudności wychowawcze, ich przyczyny, objawy, a także klasyfikacja uczniów trudnych. Rozwiązywanie trudności wychowawczych a) analiza typowych sytuacji konfliktowych w klasie i rodzinie, b) opracowywanie strategii wychowawczych i komunikacyjnych,	2	2

	c) odgrywanie ról (symulacje) dotyczących reagowania na błędy wychowawcze, autokratyzm czy brak współpracy.		
C8	Kolokwium zaliczeniowe.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – metoda podająca (wykład informacyjny), M2 – metoda problemowa (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji), M3 – metoda eksponująca (prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej)	projektor, teksty źródłowe, filmy
Ćwiczenia	M2 – metoda problemowa (burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, gry dydaktyczne), M5 – metoda praktyczna (analiza tekstu źródłowego, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, wypowiedź ustna, przygotowanie referatu).	artykuły papiernicze (papier, mazaki), teksty źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F2 – obserwacja/aktywność (udział w dyskusji), F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego).	P1 – egzamin pisemny
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian (ustny, sprawdzian praktyczny umiejętności wyszukiwania i prezentacji informacji z materiałów źródłowych), F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność, F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat).	P2 – kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia			
	F2	F4	P1	F1	F2	F4	P2
W_01	x	x	x	x		x	x
W_02	x	x	x	x		x	x
U_01	x	x		x	x	x	x
K_01	x				x		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykład

Metody oceniania (sprawdzania efektów):
 Egzamin pisemny z treści wykładu i literatury obowiązkowej.

Kryteria oceniania:

Student zalicza przedmiot, gdy otrzymał pozytywną ocenę za pracę pisemną obejmującą treści zajęć i literatury obowiązkowej (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 40, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 20 punktów). Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie oraz wykazane treści rozszerzone i dopełniające.
 Ocenę ustala się według następujących kryteriów:

- 36-40 punktów – bardzo dobry (5)
- 32-35 punktów – dobry plus (4,5)
- 28-31 punktów – dobry (4)
- 24-27 punktów – dostateczny plus (3,5)
- 20-23 punktów – dostateczny (3)
- 19 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ćwiczenia

Metody oceniania (sprawdzania efektów):
 Kolokwium ustne z treści ćwiczeń.
 Wykonanie i omówienie prezentacji/wypowiedzi.
 Omówienie artykułu naukowego.

Kryteria oceniania:

- Student zalicza przedmiot, gdy:
- a) uczestniczył w ćwiczeniach – obecność na zajęciach jest bezwzględnie obowiązkowa i warunkuje przystąpienie studenta do kolokwium. Nie dopuszcza się nieobecności nieusprawiedliwionej. Każda nieobecność musi być usprawiedliwiona (np. zwolnienie lekarskie);
  - b) otrzymał pozytywną ocenę na podstawie wyniku kolokwium (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);
  - c) uzyskał pozytywną ocenę za przygotowanie i omówienie prezentacji/wypowiedzi (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);
  - d) uzyskał pozytywną ocenę za omówienie artykułu naukowego (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 10, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 5 punktów).

Student może w sumie uzyskać maksymalnie 50 punktów. Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie w ćwiczenia, sumienność i systematyczność pracy. Do zaliczenia semestru wymagane jest 25 punktów, które ustala się według następujących kryteriów:

- 45-50 punktów – bardzo dobry (5)
- 40-44 punktów – dobry plus (4,5)
- 35-39 punktów – dobry (4)
- 30-34 punktów – dostateczny plus (3,5)
- 25-29 punktów – dostateczny (3)
- 24 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ostateczna ocena za egzamin w skali ocen w systemie %

- 90-100 bdb (5)
- 80-89 db+ (4,5)
- 70-79 db (4)

60-69 dst + (3,5)
50-59 dst (3)
0-49 ndst (2)
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektem uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształcenia i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektem uczenia się.
Egzamin poprawkowy – praca pisemna / kolokwium – odbywa się według planu.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin
----

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	18
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do ćwiczeń	15	9
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	15
przygotowanie do egzaminu	20	25
zapoznanie z literaturą	15	18
przygotowanie wypowiedzi / wystąpienia	10	15
suma godzin:	100	100
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	4

12. Literatura zajęć

<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie, Kraków: Impuls, 2010. Nowak M., Teorie i koncepcje wychowania, Warszawa 2008. Sowiński A. J., Szkice do teorii wychowania kreatywnego, Kraków: Impuls, 2013. Śliwerski B., Pedagogika ogólna. Podstawowe prawidłowości, Kraków: Impuls, 2012. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków: Impuls, 2015. de Tchorzewski Andrzej M. Wstęp do teorii wychowania, Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum, 2018. Zarzecki L., Teoretyczne podstawy wychowania: Teoria i praktyka w zarysie, Jelenia Góra 2012.
<p>Literatura zalecana / fakultatywna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Buk-Cegiełka M. (2013). Pedagogika Montessori – elementy teorii i praktyki. <i>Roczniki pedagogiczne</i>, 5(41), 2: 161-181. Cichoński A., Nauczyciele jako twórcy edukacyjnego klimatu klasy szkolnej / Dziecko w zmieniającej się przestrzeni życia. Obrazy dzieciństwa, pod red. Jadwigi Izdebskiej i Joanny Szymanowskiej, Trans Humana

- Wydawnictwo Uniwersyteckie, Białystok 2009.
3. Gurniewicz J., Teoria wychowania. Wybrane problemy, Olsztyn 2007.
  4. Gutek G.L. Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, Gdańsk 2003.
  5. Kubiak-Szymborska E., Zając D., Podstawowe problemy teorii wychowania, Bydgoszcz 2006.
  6. Muszyński H. Socjalizacja i wychowanie. W poszukiwaniu genezy wychowania (perspektywa ewolucyjna). *Kultura – Społeczeństwo – Edukacja*, 2(22), 7–54. <https://doi.org/10.14746/kse.2022.22.01>
  7. Myszkowska-Litwy M., Pedagogika ogólna a teoria i praktyka dydaktyczna, Kraków 2011.
  8. Orłowska M., Marzec B. Pedagogika wobec problemów życia w społeczeństwie ryzyka, Dąbrowa Górnicza 2017.
  9. Śliwerski B. (red.), Pedagogika, podstawy nauk o wychowaniu, t. I, Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne, 2006.
  10. Zielińska-Czopek M. Autokraci czy demokraci? Nauczycielskie kierowanie pracą klasy szkolnej, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Natalia Chahrak
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	nchahrak@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.2.2

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Współczesne koncepcje wychowania
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	Obieralne
Moduł/specjalizacja	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Prof. AJP dr hab. Natalia Chahrak

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Wykład	15/9	I/1	4
Ćwiczenia	15/9	I/1	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak
------

4. Cele kształcenia

<p>C1 Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą funkcji, procesów, koncepcji i współczesnych uwarunkowań wychowania, a także podstawowych środowisk wychowawczych i stylów oddziaływań wychowawczych.</p> <p>C2 Przekazanie wiedzy na temat szkoły jako instytucji wychowawczej, jej środowiska społecznego, ról i postaw uczestników życia szkolnego, problematyki konfliktów, klimatu wychowawczego oraz współpracy szkoły z rodziną i otoczeniem.</p> <p>C3 Rozwinięcie umiejętności rozpoznawania oraz identyfikowania stylów i nurtów wychowania, a także ich zastosowania w praktyce edukacyjnej i działaniach opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>C4 Kształtowanie postaw sprzyjających współpracy w zespole, pełnieniu różnych ról społecznych oraz odpowiedzialnemu działaniu na rzecz uczniów, rodziców i całej społeczności szkolnej i lokalnej.</p>
---

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA Student zna i rozumie:		

W_01	funkcje wychowania, proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; zagadnienia przymusu i swobody w wychowaniu, wychowania jako wspomagania rozwoju, wychowania adaptacyjnego i emancypacyjnego, podmiotowości w wychowaniu; podstawowe środowiska wychowawcze: rodzinę, grupę rówieśniczą i szkołę; style i postawy wychowawcze; konteksty wychowania; źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania; style wychowania	K_W24
W_02	zagadnienia związane ze szkołą jako instytucją wychowawczą: środowisko społeczne klasy i szkoły, autokratyzm i demokrację w szkole, ukryty program szkoły, postawy nauczycieli i uczniów, pracę z grupą rówieśniczą, tworzenie klimatu wychowawczego w klasie i w szkole, metody wychowawcze i ich skuteczność, problematykę umiejętności i trudności wychowawczych, konfliktów w klasie i w rodzinie, błędów wychowawczych, granic i mierników oddziaływań wychowawczych, kryzysu szkoły, zasad współpracy rodziny i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym	K_W27
UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:		
U_01	rozpoznawać i identyfikować style i nurty wychowania w praktyce edukacyjnej i w działaniach opiekuńczo-wychowawczych	K_U28
KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:		
K_01	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej;	K_K07

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do współczesnych koncepcji wychowania a) Rozumienie wychowania w XX i XXI wieku b) Od tradycji do ponowoczesności: zmiana paradygmatów c) Wychowanie wobec globalizacji, cyfryzacji i przemian kulturowych	2	1
W2	Humanistyczne koncepcje wychowania a) Wychowanie skoncentrowane na osobie (C. Rogers) b) Podmiotowość, samorealizacja i autonomia c) Edukacja jako rozwój potencjału ludzkiego	2	1
W3	Konstruktywistyczne podejście do wychowania a) Teorie Piageta, Wygotskiego i Brunnera b) Uczeń jako konstruktor wiedzy c) Rola współpracy, strefy najbliższego rozwoju i aktywności ucznia	2	1
W4	Krytyczne i emancypacyjne koncepcje wychowania a) Pedagogika krytyczna (Paulo Freire) b) Edukacja jako narzędzie zmiany społecznej c) Emancypacja, równość i inkluzja	2	1
W5	Wychowanie w nurcie liberalnym i konserwatywnym	2	1

	<ul style="list-style-type: none"> a) Różnice ideowe i praktyczne b) Rola państwa, rodziny i szkoły c) Spór o wartości, wolność i tradycję 		
W6	Psychologiczne nurty we współczesnym wychowaniu <ul style="list-style-type: none"> a) Podejście behawioralne i neobehawioralne b) Wychowanie oparte na samoregulacji i odporności psychicznej 	2	2
W7	Wychowanie w środowisku cyfrowym <ul style="list-style-type: none"> a) Cyfrowe pokolenia i zmiana stylów uczenia się b) Zagrożenia: dezinformacja, uzależnienia cyfrowe, polaryzacja 	2	1
W8	Edukacja włączająca (inkluzyjna) jako współczesny model wychowania <ul style="list-style-type: none"> a) Podstawy filozoficzne i prawne b) Równe szanse i różnorodność w procesie edukacji 	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Ogólna charakterystyka teorii wychowania jako dyscypliny pedagogicznej: wyjaśnienie podstawowych pojęć, celów, zadań wychowania i metod badawczych.	2	1
C2	Warsztat: zastosowanie koncepcji humanistycznych w praktyce <ul style="list-style-type: none"> a) Opracowanie krótkich scenek wychowawczych opartych na dialogu i akceptacji b) Praca nad aktywnym słuchaniem i wspieraniem autonomii ucznia c) Refleksja nad rolą nauczyciela jako przewodnika 	2	2
C3	Projekt: Konstruowanie środowiska edukacyjnego w duchu konstruktywizmu <ul style="list-style-type: none"> a) Projekt klasy/lekcji zgodnej z zasadą „uczenia się przez działanie” b) Wykorzystanie metody projektów, pracy w parach, dyskusji c) Ocena, jak zmienia się rola nauczyciela i ucznia 	2	1
C4	Ćwiczenie porównawcze: liberalne vs. konserwatywne modele wychowania <ul style="list-style-type: none"> a) Analiza dwóch tekstów źródłowych b) Mapa różnic i podobieństw c) Dyskusja o tym, jak oba modele wpływają na praktykę szkolną 	2	1
C5	Studium przypadku: wychowanie moralne we współczesnej szkole <ul style="list-style-type: none"> a) Analiza sytuacji konfliktu wartości b) Praca z teoriami rozwoju moralnego (Kohlberg, Gilligan, Turiel) c) Opracowanie strategii wychowawczych zgodnych z wybraną teorią 	2	1
C6	Środowiska wychowawcze – rodzina, rówieśnicy, szkoła <ul style="list-style-type: none"> a) diagnoza czynników sprzyjających i utrudniających wychowanie w rodzinie i grupie rówieśniczej, b) analiza materiałów empirycznych – opisów sytuacji wychowawczych zaczerpniętych z życia szkolnego, 	2	1
C7	Ćwiczenie międzykulturowe: komunikacja i wychowanie w środowisku różnorodnym	2	1

	<ul style="list-style-type: none"> a) Analiza barier komunikacyjnych w sytuacjach międzykulturowych b) Opracowanie zasad pracy wychowawczej sprzyjających dialogowi c) Krótkie scenki pokazujące różne style komunikacji i sposoby reagowania 		
C9	Kolokwium zaliczeniowe.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – metoda podająca (wykład informacyjny), M2 – metoda problemowa (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji), M3 – metoda eksponująca (prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej)	projektor, teksty źródłowe, filmy
Ćwiczenia	M2 – metoda problemowa (burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, gry dydaktyczne), M5 – metoda praktyczna (analiza tekstu źródłowego, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, wypowiedz ustna, przygotowanie referatu).	artykuły papiernicze (papier, mazaki), teksty źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F2 – obserwacja/aktywność (udział w dyskusji), F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego).	P1 – egzamin pisemny
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian (ustny, sprawdzian praktyczny umiejętności wyszukiwania i prezentacji informacji z materiałów źródłowych), F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność, F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat).	P2 – kolokwium pisemne

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład			Ćwiczenia			
	F2	F4	P1	F1	F2	F4	P2
W_01	x	x	x	x		x	x
W_02	x	x	x	x		x	x
U_01	x	x		x	x	x	x
K_01	x				x		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykład

Metody oceniania (sprawdzania efektów):

Egzamin pisemny z treści wykładu i literatury obowiązkowej.

Kryteria oceniania:

Student zalicza przedmiot, gdy otrzymał pozytywną ocenę za pracę pisemną obejmującą treści zajęć i literatury obowiązkowej (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 40, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 20 punktów). Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie oraz wykazane treści rozszerzone i dopełniające.

Ocenę ustala się według następujących kryteriów:

36-40 punktów – bardzo dobry (5)

32-35 punktów – dobry plus (4,5)

28-31 punktów – dobry (4)

24-27 punktów – dostateczny plus (3,5)

20-23 punktów – dostateczny (3)

19 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ćwiczenia

Metody oceniania (sprawdzania efektów):

Kolokwium ustne z treści ćwiczeń.

Wykonanie i omówienie prezentacji/wypowiedzi.

Omówienie artykułu naukowego.

Kryteria oceniania:

Student zalicza przedmiot, gdy:

a) uczestniczył w ćwiczeniach – obecność na zajęciach jest bezwzględnie obowiązkowa i warunkuje przystąpienie studenta do kolokwium. Nie dopuszcza się nieobecności nieusprawiedliwionej. Każda nieobecność musi być usprawiedliwiona (np. zwolnienie lekarskie);

b) otrzymał pozytywną ocenę na podstawie wyniku kolokwium (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);

c) uzyskał pozytywną ocenę za przygotowanie i omówienie prezentacji/wypowiedzi (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);

d) uzyskał pozytywną ocenę za omówienie artykułu naukowego (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 10, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 5 punktów).

Student może w sumie uzyskać maksymalnie 50 punktów. Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie w ćwiczenia, sumienność i systematyczność pracy. Do zaliczenia semestru wymagane jest 25 punktów, które ustala się według następujących kryteriów:

45-50 punktów – bardzo dobry (5)

40-44 punktów – dobry plus (4,5)

35-39 punktów – dobry (4)

30-34 punktów – dostateczny plus (3,5)

25-29 punktów – dostateczny (3)

24 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ostateczna ocena za egzamin w skali ocen w systemie %

90-100 bdb (5)

80-89 db+ (4,5)

70-79 db (4)

60-69 dst+ (3,5)

50-59 dst (3)

0-49 ndst (2)
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształcenia i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się.
Egzamin poprawkowy – praca pisemna / kolokwium – odbywa się według planu.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin
----

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	18
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
przygotowanie do ćwiczeń	15	9
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	15
przygotowanie do egzaminu	20	25
zapoznanie z literaturą	15	18
przygotowanie wypowiedzi / wystąpienia	10	15
suma godzin:	100	100
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	4

12. Literatura zajęć

<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> de Tchorzewski Andrzej M. (2018). <i>Wstęp do teorii wychowania</i>, Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum. Śliwerski B. (2015). <i>Współczesne teorie i nurty wychowania</i>, Kraków: Impuls. Zarzecki L. (2012). <i>Teoretyczne podstawy wychowania: Teoria i praktyka w zarysie</i>, Jelenia Góra.
<p>Literatura zalecana / fakultatywna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Buk-Cegiełka M. (2013). Pedagogika Montessori – elementy teorii i praktyki. <i>Roczniki pedagogiczne</i>, 5(41), 2: 161-181. Giroux, H. A. (2013). <i>Krytyczna pedagogika i demokracja</i>. Oficyna Wydawnicza Impuls. Kołodziejczyk, J. (2012). <i>Wychowanie w społeczeństwie ryzyka</i>. Oficyna Wydawnicza Impuls. Orłowska M., Marzec B. (2017). <i>Pedagogika wobec problemów życia w społeczeństwie ryzyka</i>, Dąbrowa Górna. Zielińska-Czopek M. (2021). <i>Autokraci czy demokraci? Nauczycielskie kierowanie pracą klasy szkolnej</i>, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów.

13. Informacje dodatkowe

Załącznik nr 2

do Programu studiów na kierunku terapia pedagogiczna – jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 5/000/2026 Senatu AJP
z dnia 17 marca 2026 r.

imię i nazwisko sporządzającego	Natalia Chahrak
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	nchahrak@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B2.3

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Organizacja pracy przedszkola i szkoły
Punkty ECTS	1 ECTS
Rodzaj zajęć	obowiązkowy
Moduł/specjalizacja	B. 2. Przygotowanie pedagogiczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	mgr Marta Michałowska

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
ćwiczenia	15/9	I/1	1

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Student posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotów:
Pedagogika ogólna,
Podstawy pedagogiki specjalnej / Teoria i praktyka edukacji specjalnej,
Teoretyczne podstawy wychowania / Współczesne koncepcje wychowania,
Psychologia ogólna,
Biomedyczne podstawy rozwoju człowieka.

4. Cele kształcenia

C_W1 – student posiada wiedzę o interdyscyplinarnych uwarunkowaniach funkcjonowania placówek edukacyjnych oraz ich roli w profilaktyce i wspieraniu procesu uczenia się dziecka.

C_W3 – student zna podstawowe regulacje prawne dotyczące funkcjonowania przedszkoli i szkół oraz zasady etyki zawodowej nauczyciela i terapeuty pedagogicznego w kontekście wykonywania obowiązków w placówkach oświatowych.

C_U1 – student potrafi analizować i interpretować dokumentację przedszkola i szkoły, obserwować funkcjonowanie instytucji oświatowych oraz oceniać ich organizację w kontekście potrzeb edukacyjnych i terapeutycznych uczniów.

C_U2 – student potrafi korzystać z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w planowaniu i dokumentowaniu pracy nauczyciela oraz w komunikacji w środowisku szkolnym.

C_K2 – student jest przygotowany do odpowiedzialnego pełnienia roli nauczyciela w placówce oświatowej, respektuje zasady etyki zawodowej oraz zna zakres obowiązków i odpowiedzialności związanych z organizacją pracy w szkole i przedszkolu.

C_K3 – student potrafi współpracować w zespole nauczycieli i specjalistów, rozumie znaczenie działań interdyscyplinarnych w organizacji pracy szkoły i przedszkola oraz w realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie proces planowania pracy pedagogicznej: cel, formy, środki i metody kształcenia; sposoby konstruowania pracy pedagogicznej nakierowanej na cel; zagadnienie ukrytego programu szkoły.	K_W25
W_02	Student zna i rozumie proces adaptacji dziecka w przedszkolu i ucznia w szkole – rolę przedszkola, szkoły i rodziny; zagadnienia dojrzałości szkolnej, przygotowania dziecka do nauki w szkole oraz obowiązku szkolnego.	K_W32
W_03	Student zna i rozumie działania profilaktyczne w szkole: konstruowanie klasowych i szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych, promocję i ochronę zdrowia uczniów; diagnozę nauczycielską w kontekście działań profilaktycznych; zagadnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia.	K_W31
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi rozpoznawać sytuacje zagrożeń w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty	K_U27
U_02	Student potrafi zaobserwować funkcjonowanie dziecka, ucznia i nauczyciela w życiu przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty	K_U34
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do działania na rzecz poprawy jakości działania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty.	K_K06

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wprowadzenie do organizacji pracy przedszkola i szkoły <ul style="list-style-type: none"> – Rola i zadania współczesnych placówek oświatowych. – Podstawowe dokumenty regulujące funkcjonowanie szkół i przedszkoli (ustawy, rozporządzenia). – Omówienie celów i efektów przedmiotu, zakres przygotowania nauczyciela-terapeuty. 	1	2
C2	Struktura organizacyjna przedszkola i szkoły <ul style="list-style-type: none"> – Organy szkoły/przedszkola – dyrektor, rada pedagogiczna, rada rodziców. – Kompetencje organów – analiza zapisów Prawa oświatowego. – Obieg informacji i odpowiedzialność służbowa nauczycieli. 	1	
C3	Dokumentacja przedszkolna i szkolna <ul style="list-style-type: none"> – Statut, program wychowawczo-profilaktyczny, plan pracy. – Dziennik zajęć – elektroniczny i papierowy. 	1	1

	– Zasady dokumentowania pracy nauczyciela i specjalistów.		
C4	Organizacja pracy nauczyciela i terapeuty pedagogicznego – Planowanie pracy dydaktycznej i terapeutycznej. – Tygodniowy rozkład zajęć i obowiązków nauczyciela. – Realizacja zadań w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.	1	
C5	Obserwacja funkcjonowania ucznia i nauczyciela – Metody obserwacji w środowisku szkolnym. – Sytuacje edukacyjne, wychowawcze i opiekuńcze jako źródło danych. – Zadanie praktyczne: analiza przykładowego opisu obserwacji.	1	1
C6	Środowisko edukacyjne – przestrzeń i organizacja – Bezpieczna i funkcjonalna aranżacja sal dydaktycznych. – Organizacja przestrzeni w przedszkolu a potrzeby dziecka. – Przepływ i organizacja ruchu uczniów w szkole.	1	
C7	Organizacja zajęć opiekuńczo-wychowawczych – Zasady planowania i prowadzenia zajęć wychowawczych. – Obowiązki nauczyciela podczas dyżurów i opieki. – Analiza scenariusza zajęć opiekuńczo-wychowawczych.	1	
C8	Bezpieczeństwo w przedszkolu i szkole – Rozpoznawanie sytuacji zagrożeń i procedury reagowania. – Wypadki w szkole – obowiązki nauczyciela. – Ewakuacja i organizacja bezpieczeństwa na terenie szkoły.	1	1
C9	Współpraca nauczyciela ze środowiskiem szkolnym – Współpraca w zespole nauczycieli i specjalistów. – Kontakty z rodzicami i środowiskiem lokalnym. – Komunikacja i zasady profesjonalnych relacji.	1	
C10	Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej – Formy pomocy w przedszkolu i szkole. – Zadania nauczyciela i terapeuty w systemie wsparcia. – Rola opinii i orzeczeń z poradni PPP.	1	
C11	Uczniowie ze zróżnicowanymi potrzebami – perspektywa organizacyjna – Organizacja pracy z uczniem o SPE. – Indywidualizacja treści i metod w codziennej praktyce. – Bariery i możliwości organizacyjne w realiach szkolnych.	1	1
C12	Organizacja współpracy między nauczycielami a rodzicami – Modele współpracy szkoła-dom. – Trudne sytuacje – konflikty, brak współpracy, różne oczekiwania. – Ćwiczenie: przygotowanie informacji dla rodziców.	1	
C13	Planowanie i organizacja działań profilaktycznych – Rodzaje działań profilaktycznych w szkole/przedszkolu. – Zasady tworzenia rocznego programu profilaktycznego. – Projekt mini-działania profilaktycznego.	1	1
C14	Etyka pracy nauczyciela a organizacja pracy placówki – Kodeks etyki nauczyciela – analiza i dyskusja. – Odpowiedzialność zawodowa nauczyciela. – Dylematy etyczne w praktyce szkolnej (analiza przypadków).	1	
C15	Kolokwium zaliczeniowe	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	M3 - metoda eksponująca (prezentacja materiałów audiowizualnych) M5 - metoda praktyczna: analiza aktów prawnych oraz analiza dokumentacji z praktyki M2 - burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, klasyczna metoda problemowa, prezentacje, praca w grupach, mapa myśli	Akty prawne, prezentacje multimedialne, filmy, teksty źródłowe, opisy przypadków

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Ćwiczenia	F1 – kolokwium pisemne. F2 - obserwacja podczas zajęć / aktywność.	P3 – ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Ćwiczenia		
	F1	F2	P3
W_01	x	x	x
W_02	x	x	x
W_03	x	x	x
U_01	x	x	x
U_02	x	x	x
K_01		x	

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

<p>Zaliczenie zajęć na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obecności na zajęciach; – aktywnego uczestnictwa w zajęciach, wykazywania się znajomością dokonanej kwerendy literatury przedmiotu oraz realizacji zadań praktycznych; – uzyskanie pozytywnych ocen ze sprawdzianów pisemnych oraz z kolokwium pisemnego z ćwiczeń; <p>Zaliczenie kolokwium pisemnego: Zastosowanie systemu punktowego – oceny według następującej skali (wyrażone w %): 0-49% - ocena 2,0 50-59% - ocena 3,0 60-69% - ocena 3,5 70-79% - ocena 4,0 80-89% - ocena 4,5</p>
--

90-100% - ocena 5,0

Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się dla przedmiotu organizacja pracy przedszkola i szkoły

Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształcenia i efektami uczenia się dla przedmiotu organizacja pracy przedszkola i szkoły

Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektom uczenia się dla przedmiotu organizacja pracy przedszkola i szkoły

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	15	9
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	5	7
Przygotowanie do pracy w grupach	2	4
Przygotowanie do sprawdzianów pisemnych i kolokwium z ćwiczeń	3	5
suma godzin:	25	25
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	1	1

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. W. Okoń, (2021). Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Warszawa: PWN.
2. C. Kupisiewicz, (2020). Podstawy dydaktyki ogólnej. Warszawa: PWN.
3. B. Śliwerski (red.), (2015). Pedagogika. Podstawy nauk o wychowaniu. Gdańsk: GWP.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2022 poz. 1594).
1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, z późn. zm.).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. K. Denek, R. Kwaśnica, B. Śliwerski (red.), (2018). Współczesne kierunki i koncepcje wychowania. Warszawa: Impuls.
2. R. Pazdan (red.), (2019). Organizacja pracy szkoły. Kraków: Impuls.
3. J. Bendkowski, P. Król, (2020). Bezpieczeństwo w szkole. Procedury i dobre praktyki. Warszawa: Difin.
4. W. Żłobicki, (2019). Edukacja przedszkolna. Teoria i praktyka. Kraków: Impuls.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Marta Michałowska
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	mmichalowska@ajp.edu.pl
podpis	Marta Michałowska

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B2.4

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Pedagogika ogólna
Punkty ECTS	6
Rodzaj zajęć	Obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Prof. AJP dr hab. Natalia Chahrak

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Wykład	30/18	I/1,2	6
Ćwiczenia	30/18	I/1,2	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak
------

4. Cele kształcenia

<p>C1 Przekazanie wiedzy na temat pedagogiki jako dyscypliny naukowej, jej miejsca wśród nauk społecznych i humanistycznych, podstawowych pojęć pedagogicznych oraz głównych paradygmatów i zakresów pedagogiki.</p> <p>C2 Wyposażenie studentów w wiedzę dotyczącą podstawowych teorii pedagogicznych, w tym ich nurtów, kierunków, kontekstów normatywnych, personalistycznych i społecznych oraz problematyki wychowania autorytarnego i nieautorytarnego, emancypacji, krytyczności i antypedagogiki.</p> <p>C3 Przekazanie wiedzy na temat uwarunkowań edukacji, relacji między kulturą, ideologią i ekonomią a procesami edukacyjnymi oraz kluczowych wyzwań edukacji w XXI wieku.</p> <p>C4 Rozwinięcie umiejętności wykorzystywania podstawowej wiedzy psychologicznej i rozszerzonej wiedzy pedagogicznej do analizy zachowań, procesów i zjawisk w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii i resocjalizacji.</p> <p>C5 Rozwinięcie umiejętności twórczego korzystania z teorii dotyczących rozwoju człowieka, wychowania, socjalizacji i nauczania-uczenia się oraz krytycznej oceny tych teorii w kontekście praktyki edukacyjnej.</p> <p>C6 Kształtowanie postawy ustawicznego doskonalenia wiedzy merytorycznej i refleksyjnego podejścia do własnego rozwoju zawodowego.</p> <p>C7 Kształtowanie wrażliwości i postawy samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej oraz odpowiedzialnego rozwijania kompetencji kluczowych dla pracy pedagoga.</p>
---

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	pedagogikę jako dyscyplinę naukową: umiejscowienie pedagogiki wśród dziedzin nauk społecznych i humanistycznych, zakresy pedagogiki, paradygmaty pedagogiczne, podstawowe pojęcia pedagogiczne, w tym wychowania, kształcenia, edukacji i samowychowania	K_W21
W_02	podstawowe teorie pedagogiczne, w tym nurty i kierunki, oraz konteksty normatywne, personalistyczne i społeczne w pedagogice; zagadnienia pedagogiki autorytarnej i nieautorytarnej, emancypacji i krytyczności w naukach o wychowaniu oraz antypedagogiki	K_W22
	uwarunkowania edukacji, miejsca powstawania relacji edukacyjnych, kultury, ideologii, zagadnienie ekonomii w kontekście edukacji, zmiany i wyzwania edukacyjne XXI wieku	K_W23
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	wykorzystywać na podstawowym poziomie wiedzę psychologiczną i na poziomie rozszerzonym wiedzę pedagogiczną oraz pozyskiwać dane do analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze rehabilitacji, edukacji, terapii i resocjalizacji	K_U06
U_02	twórczo korzystać z teorii dotyczących rozwoju człowieka, socjalizacji, wychowania, nauczania-uczenia się oraz krytycznie je oceniać	K_U17
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej	K_K09
K_02	samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej	K_K10

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie do zagadnień pedagogiki ogólnej. Pedagogika jako nauka o wychowaniu i kształceniu. Rozwój pedagogiki jako nauki. Przedmiot, zadania i funkcje pedagogiki. Subdyscypliny i działy pedagogiki. Interdyscyplinarny charakter pedagogiki ogólnej – nauki współdziałające z pedagogiką.	4	2
W2	Podstawowe pojęcia i kategorie pedagogiczne. Charakterystyka elementów teoretycznej wiedzy pedagogicznej (wychowanie, kształcenie, samowychowanie, samokształcenie).	2	1
W3	Metody badań pedagogicznych (etapy postępowania, definicje metody, techniki, narzędzia): studium indywidualnego przypadku, sondaż diagnostyczny, monografia pedagogiczna, eksperyment, socjometria.	2	2
W4	Klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia, socjalizacji oraz różnorodne uwarunkowania tych procesów.	2	1
W5	Podstawowe teorie pedagogiczne, główne kierunki i prądy w pedagogice współczesnej oraz konteksty normatywne, personalistyczne i społeczne	4	2

	w pedagogice.		
W6	Teoretyczne koncepcje pedagogiczne a praktyka wychowania.	2	2
W7	Wyzwania dla pedagogiki w społeczeństwie wiedzy. Pedagogika humanistyczna i pedagogika dialogu wobec współczesnych wyzwań wychowawczych. Szkoła demokratyczna.	2	2
W8	Wychowanie do wartości uniwersalnych. Problematyka urzeczywistniania wartości jako zadanie wychowania i kształcenia. Wychowanie jako kształtowanie postaw. Rola autorytetu w edukacji i wychowaniu.	4	2
W9	Struktura, organizacja i funkcje systemu oświaty. Szkoła jako instytucja edukacyjna. Klasa szkolna jako grupa społeczna.	4	2
W10	Relacje interpersonalne w edukacji – ich rodzaje i typologie. Podmiotowość w relacji nauczyciel – uczeń. Style wychowania i nauczania.	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Przedmiot badań i system pojęciowy współczesnej pedagogiki ogólnej. Metody zbierania danych w badaniach pedagogicznych <ul style="list-style-type: none"> - Etymologia terminu pedagogika. - Miejsce pedagogiki w systemie nauk. Subdyscypliny pedagogiki. - Główne pojęcia w pedagogice: nauczanie, uczenie się, wychowanie, ukryty program. - Cztery filary edukacji XXI wieku. 	3	2
C2	Metody oddziaływań wychowawczych- klasyfikacje <ul style="list-style-type: none"> - Wychowanie- definicja, cechy wychowania. - Metody wychowania w ujęciu Krzysztofa Konarzewskiego. 	2	1
C3	Charakterystyka podstawowych środowisk wychowawczych <ul style="list-style-type: none"> - Szkoła jako intencjonalne środowisko wychowawcze. - Klasa szkolna i jej specyficzne właściwości. 	4	2
C4	Organizacja procesu kształcenia. Zasady nauczania, formy, metody i środki dydaktyczne stosowane w edukacji <ul style="list-style-type: none"> - Klasyfikacja zasad kształcenia. - Zasady warunkujące efektywność edukacji. - Metody kształcenia wykorzystywane w edukacji. - Środki dydaktyczne wykorzystywane w edukacji. 	4	2
C5	Zaliczenie ćwiczeń	2	2
C6	Kompetentny nauczyciel- ewolucja funkcji zawodowych nauczyciela <ul style="list-style-type: none"> - Współczesne orientacje w edukacji nauczycielskiej (Henryka Kwiatkowska). - Rozwój zawodowy i tożsamość zawodowa nauczyciela. - Postawy nauczyciela wobec ucznia. - Wypalenie zawodowe nauczycieli- przyczyny i profilaktyka. 	4	2
C7	Nauczanie i uczenie się w klasie. Sytuacje pedagogiczne i trudności wychowawcze – rozwiązywania problemów.	2	1
C8	Współczesne kierunki i prądy pedagogiczne - analiza wybranych nurtów pedagogicznych. Geneza „nowego wychowania”. <ul style="list-style-type: none"> - System wychowania Marii Montessori. - Pedagogika pragmatyzmu Johna Dewey'a. - Pedagogika antyautorytarna (Aleksander Neill). 	6	3

	<ul style="list-style-type: none"> - Pedagogika waldorfska. - Pedagogika Janusza Korczaka. - Pedagogika Petera Petersena. - Pedagogika Celestyna Freineta. - Plan daltoński Helen Parkhurst. - Pedagogika emancypacyjna. - Pedagogika międzykulturowa. - Pedagogika postmodernizmu. - Pedagogika ekologiczna. 		
C9	Szkoły wspierające rozwój uczniów i nauczycieli. Reformy oświatowe w Polsce.	1	1
C10	Kolokwium i zaliczenie ćwiczeń.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – metoda podająca (wykład informacyjny), M2 – metoda problemowa (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji), M3 – metoda eksponująca (prezentacja materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej)	projektor, teksty źródłowe, materiały audiowizualne
Ćwiczenia	M2 – metoda problemowa (burza mózgów, dyskusja dydaktyczna), M5 – metoda praktyczna (analiza tekstu źródłowego, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, wypowiedź ustna, przygotowanie referatu).	artykuły papiernicze (papier, mazaki), teksty źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F2 – obserwacja/aktywność (udział w dyskusji),	P1 – egzamin pisemny
Ćwiczenia	F1 – sprawdzian (ustny, sprawdzian praktyczny umiejętności wyszukiwania i prezentacji informacji z materiałów źródłowych), F2 – obserwacja podczas zajęć / aktywność, F4 – wypowiedź/wystąpienie (formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat).	P2 – kolokwium pisemny

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F1	F2	F4	P2
W_01	x	x	x	x	x	x
W_02	x	x	x	x		x
W_03	x	x	x	x		x
U_01			x	x	x	x

U_02			X	X	X	X
K_01	X	X	X	X	X	X
K_02	X	X	X	X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykład

Metody oceniania (sprawdzania efektów):

Zaliczenie z oceną / Egzamin pisemny z treści wykładu i literatury obowiązkowej.

Kryteria oceniania:

Student zalicza przedmiot, gdy otrzymał pozytywną ocenę za pracę pisemną obejmującej treści zajęć i literatury obowiązkowej (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 40, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 20 punktów). Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie oraz wykazane treści rozszerzone i dopełniające.

Ocenę ustala się według następujących kryteriów:

- 36-40 punktów – bardzo dobry (5)
- 32-35 punktów – dobry plus (4,5)
- 28-31 punktów – dobry (4)
- 24-27 punktów – dostateczny plus (3,5)
- 20-23 punktów – dostateczny (3)
- 19 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ćwiczenia

Metody oceniania (sprawdzania efektów):

- kolokwium ustne z treści ćwiczeń,
- wykonanie i omówienie prezentacji/wypowiedzi,
- omówienie artykułu naukowego.

Kryteria oceniania:

Student zalicza przedmiot, gdy:

- a) uczestniczył w ćwiczeniach – obecność na zajęciach jest bezwzględnie obowiązkowa i warunkuje przystąpienie studenta do kolokwium. Nie dopuszcza się nieobecności nieusprawiedliwionej. Każda nieobecność musi być usprawiedliwiona (np. zwolnienie lekarskie);
- b) otrzymał pozytywną ocenę na podstawie wyniku kolokwium (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);
- c) uzyskał pozytywną ocenę za przygotowanie i omówienie prezentacji/wypowiedzi (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 20, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 10 punktów);
- d) uzyskał pozytywną ocenę za omówienie artykułu naukowego (maksymalna liczba punktów do zdobycia – 10, do uzyskania pozytywnej oceny wymagane jest przynajmniej 5 punktów).

Student może w sumie uzyskać maksymalnie 50 punktów. Wykładowca może jednorazowo przyznać studentowi maksymalnie 5 punktów za jego bieżące zaangażowanie w ćwiczenia, sumienność i systematyczność pracy. Do zaliczenia semestru wymagane jest 25 punktów, które ustala się według następujących kryteriów:

- 45-50 punktów – bardzo dobry (5)
- 40-44 punktów – dobry plus (4,5)
- 35-39 punktów – dobry (4)
- 30-34 punktów – dostateczny plus (3,5)
- 25-29 punktów – dostateczny (3)
- 24 punktów i mniej – niedostateczny (2)

Ostateczna ocena za egzamin w skali ocen w systemie %

90-100 bdb (5)
80-89 db+ (4,5)
70-79 db (4)
60-69 dst + (3,5)
50-59 dst (3)
0-49 ndst (2)
Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektem uczenia się.
Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształcenia i efektami uczenia się.
Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektem uczenia się.
Egzamin poprawkowy – praca pisemna / kolokwium – odbywa się według planu.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną / Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60	36
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do zajęć	20	30
zapoznanie z literaturą	20	29
przygotowanie wypowiedzi / wystąpienia	10	15
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	20	20
przygotowanie do egzaminu	20	20
suma godzin:	150	150
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	6	6

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. Łobocki M., Teoria wychowania, Kraków 2010.
2. Pedagogika : podręcznik akademicki. 1 / red. nauk. Zbigniew Kwieciński, Bogusław Śliwerski. Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN 2005. ISBN 8301140550 (t. 1), 8301141182 (t. 1-2).
3. Pedagogika : podręcznik akademicki. 2 / red. nauk. Zbigniew Kwieciński, Bogusław Śliwerski ; [aut. Mariola Chomczyńska-Rubacha et al.]. Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN 2003. ISBN 8301141336 (t. 2), 8301141182 (2 t.).
4. Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków: Impuls, 2015.
Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Antypedagogika : wprowadzenie w rozmyślanie antypedagogiczne / Hubertus von Schoenebeck ; tł. Dorota Sztobryn. Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls" 2009. ISBN 9788375870923, 9788375870886.

2. Z pogranicza pedagogiki ogólnej i teorii wychowania społecznego : studia teoretyczne i raporty z badań / redakcja naukowa Józef Górniewicz. Toruń : Akapit, Wydawnictwo Edukacyjne 2022. ISBN 978836695127
3. Hejnicka-Bezwińska T., Pedagogika ogólna, Warszawa 2008.
4. Myszkowska-Litwy M., Pedagogika ogólna a teoria i praktyka dydaktyczna, Kraków 2011.
5. Orłowska M., Marzec B. Pedagogika wobec problemów życia w społeczeństwie ryzyka, Dąbrowa Górnicza 2017.
6. Ostrowska U. (2017). Aksjologia pedagogiczna – subdyscyplina naukowa pedagogiki (in statu nascendi). *Roczniki pedagogiczne*, 9(45), No. 2: 11-30. DOI: <http://dx.doi.org/10.18290/rped.2017.9.2-2>
7. Szelewa D., Polakowski M., Sadura P., Obidniak D. Polski system edukacji – czego możemy się nauczyć? Warszawa 2018.
8. Zielińska-Czopek M. Autokraci czy demokraci? Nauczycielskie kierowanie pracą klasy szkolnej, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2021.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Natalia Chahrak
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	nchahrak@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B2.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Podstawy dydaktyki
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	Obieralne
Moduł/specjalizacja	B 2 Przygotowanie pedagogiczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	Język polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Prof. AJP, dr hab. Marzena Magda-Adamowicz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	30/18	1/2	4
ćwiczenia	30/18	1/2	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki i psychologii.

4. Cele kształcenia

C1 – Zapoznanie z wiedzą pedagogiczną pozwalającą zrozumieć proces dydaktyczny oraz jego prawidłowości i zakłócenia.
C2 – Zapoznanie z wiedzą zakresu dydaktycznej działalności pedagogicznej realizowanej w instytucjach edukacyjnych.
C3 – Kształtowanie dydaktycznych umiejętności wykorzystywania wiedzy do planowania, organizowania, i realizowania i ewaluacji procesu dydaktycznego.
C4 – Kształtowanie refleksyjności studentów nad procesem dydaktycznym i jego dostosowaniem do indywidualnych możliwości podmiotu

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

W_01	Student zna elementy procesu uczenia się: modele uczenia się – koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia, metody i techniki uczenia się, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami	K_W20
W_02	Student zna proces planowania pracy pedagogicznej: cel, formy, środki i metody kształcenia; sposoby konstruowania pracy pedagogicznej nakierowanej na cel; zagadnienie ukrytego programu szkoły	K_W25
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student korzysta z teorii dotyczących rozwoju człowieka, socjalizacji, wychowania, nauczania-uczenia się oraz krytycznie je oceniać	K_U17
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student poszukuje nowych zasobów wzbogacających treści dotyczące procesu dydaktycznego.	K_K11

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie w problematykę zagadnień przedmiotu podstaw dydaktyki. Omówienie warunków zaliczenia przedmiotu.	2	2
W2	Podstawowe terminy dydaktyki	4	2
W3	Cele kształcenia ogólnego i zawodowego	4	2
W4	Treści kształcenia	4	2
W5	Zasady nauczania i formy organizacyjne nauczania	4	2
W6	Środki dydaktyczne. Podręczniki i pakiety szkolne	4	2
W7	Praca z dzieckiem zdolnym i twórczym	4	3
W 8	Innowacje dydaktyczne - typy, rodzaje, właściwości, zadania, funkcje, proces.	4	3
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zajęcia wprowadzające. Omówienie warunków zaliczenia ćwiczeń i przygotowania do egzaminu. Wprowadzenie w zagadnienia podstaw dydaktyki.	2	1
C2	Program nauczania, podstawa programowa – istota, struktura, znaczenie	4	2
C3	Metody nauczania– ich specyfika, klasyfikacja i kryteria doboru.	4	2
C4	Metody aktywne w edukacji – ich klasyfikacja, kryteria doboru, cele, rozwijanie umiejętności	2	2

C5	Gry dydaktyczne	2	1
C6	Lekcja, jej typy i budowa.	2	2
C7	Ocena opisowa w ocenianiu uczniów. Ocena kształtująca	4	2
C8	Niepowodzenia szkolne	4	2
C9	Planowanie pracy dydaktycznej	4	2
C10	Kolokwium	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – wykład konwencjonalny.	Projektor, laptop, prezentacje.
Ćwiczenia	M2 – praca w grupach, burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, M5 – metoda praktyczna.	Projektor, laptop, prezentacje.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F2- obserwacja podczas zajęć/aktywność.	P1- egzamin pisemny
Ćwiczenia	F1 – kolokwium, F3 – obserwacja podczas zajęć/ aktywność.	P2 - praca pisemna

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		
	F2	P1	F1	F3	P2
W_01	X	X	X	X	
W_02	X	X	X	X	
U_01	X	X	X	X	X
K_01	X		X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykład: przedmiotem oceny jest odpowiedź na sześć pytań obejmujących swoim zakresem treści z wykładów i ćwiczeń. Na ocenę bdb student musi odpowiedzieć wyczerpująco na wszystkie pytania, podać konstruktywne przykłady rozwiązań. Na ocenę db-db+ student potrafi odpowiedzieć na pięć pytań, zdefiniować pojęcia i określić ich zakres i omówić zagadnienie na konkretnych przykładach. Na ocenę dst-dst+ student odpowiada na cztery pytania. Ćwiczenia: Przedmiotem oceny jest aktywność studenta podczas zajęć, jego przygotowanie do podejmowanych wyzwań oraz obecność na zajęciach. Zaliczenie zajęć w postaci kolokwium końcowego. Na ocenę dostateczną student musi uzyskać co najmniej 51% punktów. Skala ocen: 51%-59% - ocena dst, 60%-69% - ocena dst+, 70%-79% - ocena db, 80%-89% - ocena db+, 90%-100% - ocena bdb.
---

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin pisemny

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	45	24
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Studiowanie literatury	10	15
przygotowanie pracy pisemnej	10	10
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	15	20
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	16
przygotowanie do egzaminu	10	15
suma godzin:	100	100
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	4

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. K. Kruszewski, K. Konarzewski, Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela, 2004.
2. Cz. Kupisiewicz, Podstawy dydaktyki, 2005.
3. Cz. Kupisiewicz, Dydaktyka. Podręcznik akademicki, 2012.
4. B. Niemierko, Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki, 2007.
5. B. Niemierko, Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki, 1991.
6. W. Okoń, Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, 2003.
7. J. Półturzycki, Dydaktyka dla nauczycieli, 2002.
8. M. Magda-Adamowicz, Innowacje rozwijające zainteresowania i uzdolnienia muzyczne uczniów klas I-III,

Literatura zalecana / fakultatywna:

- 1.F. Bereźnicki, Dydaktyka kształcenia ogólnego, 2004.
- 2.F. Bereźnicki, Podstawy dydaktyki, 2007.
- 3.K. Denek, Ku dobrej edukacji, 2005.
4. S. Dylak, Wprowadzenie do konstruowania programów nauczania, 2000.
5. H. Komorowska, O programach prawie wszystko, 1999.
6. Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Pedagogika. Podręcznik akademicki, t. 1-2, 2004.
7. B. A. Orłowska, Krótka powtórka z dydaktyki ogólnej, 2005.
8. B. A. Orłowska, A. Olczak, Program i podręcznik we wczesnej edukacji dziecka – wybrane zagadnienia.

Artykuły w czasopismach pedagogicznych i literatura bieżąca dodatkowo zalecana przez prowadzących.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Prof. AJP, dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	mmagda-adamowicz@ajp.edu.pl
podpis	<i>Marzenna Magda-Adamowicz</i>

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B2.5

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Teoretyczne podstawy kształcenia
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	Obieralne
Moduł/specjalizacja	B 2 Przygotowanie pedagogiczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	Język polski
Rok studiów	I
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Prof. AJP, dr hab. Marzena Magda-Adamowicz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Wykład	30/18	I/2	4
Ćwiczenia	30/18	I/2	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Podstawy wiedzy z pedagogiki i psychologii
--

4. Cele kształcenia

<p>C1 – Zapoznanie z wiedzą pedagogiczną pozwalającą zrozumieć proces dydaktyczny oraz jego prawidłowości i zakłócenia.</p> <p>C2 – Zapoznanie studentów z teoriami kształcenia i samokształcenia oraz przykładami ich weryfikacji w praktyce edukacyjnej.</p> <p>C3 – Kształtowanie dydaktycznych umiejętności wykorzystywania wiedzy do planowania, organizowania, realizowania i ewaluacji procesu dydaktycznego oraz obserwowania, analizowania i diagnozowania problemów dydaktycznych w odniesieniu do grup i jednostek.</p> <p>C4 – Kształtowanie refleksyjności studentów nad procesem dydaktycznym i jego dostosowaniem do indywidualnych możliwości podmiotu.</p>
---

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		

W_01	Student zna elementy procesu uczenia się: modele uczenia się – koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia, metody i techniki uczenia się, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwyciężania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami	K_W20
W_02	Student zna proces planowania pracy pedagogicznej: cel, formy, środki i metody kształcenia; sposoby konstruowania pracy pedagogicznej nakierowanej na cel; zagadnienie ukrytego programu szkoły	K_W25
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student korzysta z teorii dotyczących rozwoju człowieka, socjalizacji, wychowania, nauczania-uczenia się oraz krytycznie je oceniać	K_U17
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student poszukuje nowych zasobów wzbogacających treści dotyczące procesu dydaktycznego.	K_K11

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Wprowadzenie w problematykę zagadnień przedmiotu dydaktyka ogólna. Omówienie warunków zaliczenia przedmiotu.	2	1
W2	Teoria kształcenia jako subdyscyplina pedagogiki, jej przedmiot, zadania i podstawowe pojęcia.	3	2
W3	Podstawowe pojęcia dydaktyki.	2	2
W4	Charakterystyka wybranych systemów dydaktycznych i ich znaczenie.	5	2
W5	Teoria wielostronnego kształcenia - sens, założenia, strategie, rodzaje aktywności, odpowiadające metody	3	2
W6	Program autorski – kryteria, klasyfikacje, typy, rodzaje, właściwości, zadania, funkcje, proces	5	3
W 7	Innowacje rozwijające zainteresowania i uzdolnienia dzieci	4	2
W8	Indywidualizacja kształcenia	4	2
W9	Typy inteligencji i adekwatne style uczenia się.	2	3
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Klasa szkolna środowiskiem edukacyjnym. Praca dydaktyczna	3	2

	nauczyciela.		
C4	Planowanie pracy dydaktycznej	3	2
C2	Diagnoza i kontrola dydaktyczna	3	2
C3	Test jako jedna z form sprawdzania osiągnięć szkolnych. Przygotowanie testu i jego składniki poprawnej budowy.	3	1
C4	Praca domowa – rodzaje, sens, znaczenie.	2	1
C5	Wspierane uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	2	2
C6	Powodzenia i niepowodzenia szkolne – uwarunkowania, przyczyny, rodzaje	2	1
C7	Trudności w nauce – rodzaje, klasyfikacje, wsparcie.	3	1
	Problemowa zachowania uczniów	3	1
C8	Profilaktyka i interwencja w przypadku zachowań zakłócających zajęcia.	2	2
C9	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	2	1
C10	Wycieczka – lekcja poza szkołą, doświadczenia poszukujące.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M1 – wykład konwencjonalny.	Projektor, laptop, prezentacje.
Ćwiczenia	M2 – praca w grupach, burza mózgów, dyskusja dydaktyczna, M5 – metoda praktyczna.	Projektor, laptop, prezentacje.

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F2- obserwacja podczas zajęć/aktywność.	P1- egzamin pisemny
Ćwiczenia	F1 – kolokwium, F3 – obserwacja podczas zajęć/ aktywność.	P2 - praca pisemna.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia		
	F2	P1	F1	F3	P2
W_01	X	X	X	X	
W_02	X	X	X	X	
U_01	X	X	X	X	X
K_01	X		X	X	X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Wykład: przedmiotem oceny jest odpowiedź na sześć pytań obejmujących swoim zakresem treści z wykładów i ćwiczeń. Na ocenę bdb student musi odpowiedzieć wyczerpująco na wszystkie pytania, podać konstruktywne przykłady rozwiązań. Na ocenę db-db+ student potrafi odpowiedzieć na pięć pytań, zdefiniować pojęcia i określić ich zakres i omówić zagadnienie na konkretnych przykładach. Na ocenę dst-dst+ student odpowiada na cztery pytania. Ćwiczenia: Przedmiotem oceny jest aktywność studenta podczas zajęć, jego przygotowanie do podejmowanych wyzwań oraz obecność na zajęciach. Zaliczenie zajęć w postaci kolokwium końcowego. Na ocenę dostateczną student musi uzyskać co najmniej 51% punktów. Skala ocen: 51%-59% - ocena dst, 60%-69% - ocena dst+, 70%-79% - ocena db, 80%-89% - ocena db+, 90%-100% - ocena bdb.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin pisemny

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	45	24
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Studiowanie literatury	10	15
przygotowanie pracy pisemnej	10	10
przygotowanie do realizacji zajęć, wykonanie ćwiczeń,	15	20
przygotowanie do kolokwium zaliczeniowych	10	16
przygotowanie do egzaminu	10	15
suma godzin:	100	100
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	4

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. K. Kruszewski, K. Konarzewski, Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela, 2004.
2. Cz. Kupisiewicz, Podstawy dydaktyki, 2005.
3. Cz. Kupisiewicz, Dydaktyka. Podręcznik akademicki, 2012.
4. M. Magda-Adamowicz, Innowacje rozwijające zainteresowania i uzdolnienia muzyczne uczniów klas I-III
5. B. Niemierko, Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki, 2007.
6. W. Okoń, Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, 2003.
7. J. Półturzycki, Dydaktyka dla nauczycieli, 2002.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. F. Bereźnicki, Dydaktyka kształcenia ogólnego, 2004.
2. F. Bereźnicki, Podstawy dydaktyki, 2007.

- 3.K. Denek, Ku dobrej edukacji, 2005.
4. S. Dylak, Wprowadzenie do konstruowania programów nauczania, 2000.
5. H. Komorowska, O programach prawie wszystko, 1999.
6. B. A. Orłowska, A. Olczak, Program i podręcznik we wczesnej edukacji dziecka – wybrane zagadnienia.

Artykuły w czasopismach pedagogicznych i literatura bieżąca dodatkowo zalecana przez prowadzących.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Prof. AJP, dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	mmagda-adamowicz@ajp.edu.pl
podpis	<i>Marzenna Magda-Adamowicz</i>

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.2.6

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Podstawy pedeutologii
Punkty ECTS	2
Rodzaj zajęć	obowiązkowe
Moduł/specjalizacja	Przygotowanie pedagogiczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	Język polski
Rok studiów	II
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Dr Bożena Majewicz

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykłady	15/9	II/4	2
ćwiczenia	15/9	II/4	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

Brak
------

4. Cele kształcenia

C1 Przekazanie wiedzy na temat zasad etyki zawodowej, regulacji prawnych dotyczących działalności zawodowej nauczyciela terapeuty pedagogicznego.
C2 Przygotowanie do odpowiedzialnego pełnienia funkcji zawodowych, w tym przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie proces planowania pracy pedagogicznej: cel, formy, środki i metody kształcenia; sposoby konstruowania pracy pedagogicznej nakierowanej na cel; zagadnienie ukrytego programu szkoły	K_W 25
W_02	Student zna i rozumie zagadnienia związane z zawodem nauczyciela: role zawodowe nauczyciela, wzór osobowy, postawę i kunszt nauczycielski, powinności nauczyciela i rozwój zawodowy, program wewnętrzny	K_W28

	nauczyciela, przygotowanie zawodowe nauczyciela, etykę nauczycielską, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela i wychowawcy, konieczność doksztalcania i doskonalenia zawodowego jako warunków awansu zawodowego, problem stresu i wypalenia zawodowego nauczycieli – przyczyny, symptomy, strategie zaradcze, choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela i profilaktykę w tym zakresie	
UMIĘJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi analizować własne działania pedagogiczne, dydaktyczne, wychowawcze, opiekuńcze i rehabilitacyjne, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania działań innowacyjnych	K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej	K_K9
K_02	Student jest gotów do poszukiwania nowych zasobów wzbogacających treści nauczania	K_K11

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Pedeutologia jako subdyscyplina pedagogiczna	2	1
W2	Przemiany funkcji zawodowych nauczyciela	2	1
W3	Kompetencje nauczyciela	2	1
W4	Historyczne przemiany zawodu nauczyciela	2	1
W5	Nauczyciel w systemie edukacji	2	1
W6	Samokształcenie i rozwój zawodowy	2	2
W7	Etyka w zawodzie nauczyciela	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Charakterystyka roli zawodowej (ujęcie K. Konarzewskiego)	3	2
C2	Typy tożsamości współczesnych nauczycieli(H. Kwiatkowska)	2	1
C3	Cele i zadania pracy nauczyciela a typy jego kompetencji (ujęcie K. Kwaśnicy)	4	2
C4	Uczeń jako podmiot w relacjach z nauczycielem.	2	1
C5	Różnorodność modeli osobowościowych w zawodzie nauczyciela.	2	2
C6	Stres i wypalenie zawodowe w profesji nauczyciela.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	M2-wykład z elementami dyskusji	Rzutnik multimedialny

Ćwiczenia	M5- prezentacja wybranych zagadnień	rzutnik
-----------	-------------------------------------	---------

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F2- obserwacja/aktywność	P4- praca pisemna
Ćwiczenia	F4 – prezentacja multimedialna wybranych zagadnień	P3- ocena podsumowująca powstała na bazie ocen uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P4	F4	P3		
W_01	X	X	X			
W_02	X	X	X			
U_01		X	X	X		
K_01	X		X	X		
K_02	X		X	X		

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

<p>Ocena 5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektem uczenia się.</p> <p>Ocena 4/4,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w sposób wystarczająco zgodny z założonymi celami kształcenia i efektami uczenia się.</p> <p>Ocena 3/3,5 – dowodzi, że student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi nie w pełni odpowiadającymi założonym celom kształcenia i efektem uczenia się.</p> <p>Praca pisemna- udzielenie odpowiedzi na 3 pytania związane z tematyką wykładów:</p> <p>6pkt – ocena bardzo dobry 5 pkt – ocena dobry plus 4 pkt – dobry 3pkt – dostateczny 2 pkt- niedostateczny</p>
--

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną
----

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli	30	18

akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia		
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	5	10
Przygotowanie do zajęć	5	5
Przygotowanie pracy pisemnej	5	2
Przygotowanie prezentacji	5	15
suma godzin:	50	50
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	2	2

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Banach Cz., Pedeutologia, [w:] Encyklopedia Pedagogiczna XXI wieku, pod red. T. Pilcha – t. IV, Warszawa 2005.
2. Day Ch., Rozwój zawodowy nauczyciela. Uczenie się przez całe życie, Gdańsk, 2004.
3. Kwaśnica R., Wprowadzenie do myślenia o nauczycielu, [w:] Pedagogika-podręcznik akademicki, t.2 - rozdz. 7, Warszawa 2003.
4. Krawcewicz S., Pedeutologia, w: Encyklopedia Pedagogiczna, pod red. W. Pomykało, Warszawa 1993.
5. Kwiatkowska H., Pedeutologia, Warszawa 2008.
6. Nowosad J., Nauczyciel- wychowawca czasu polskich przełomów, Kraków 2002.
7. Prokopiuk W., Nauczyciel na polach humanizacji edukacji, Kraków 2010.
8. Prucha J., Pedeutologia [w:] Pedagogika, red. B. Śliwerski- t.2, Gdańsk 2006.
9. Strykowski W., Strykowska J., Pielachowski J., Kompetencje nauczyciela szkoły współczesnej, Poznań 2003.
10. Szempruch J., Pedeutologia. Studium teoretyczno-pragmatyczne, Kraków 2013.
11. Uczłowieczyć komunikację. Nauczyciel wobec ucznia w przestrzeni szkolnej, pod red. naukową H. Kwiatkowskiej, Kraków 2015.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Ferenz K., Kozioł E. (red.), Kompetencje nauczyciela wychowawcy, Zielona Góra 2002.
2. Kordziński J., Nauczyciel, trener, coach. Warszawa 2013.
3. Michałak J. M., Poczucie odpowiedzialności zawodowej nauczycieli. Studium teoretyczno-empiryczne, Warszawa 2003.
4. Piekarski J., Tomaszewska L., Być nauczycielem-uczestnikiem czy świadkiem procesu edukacyjnego?, Płock 2015.
5. Speck O., Być nauczycielem. trudności wychowawcze w czasie zmian społeczno-kulturowych, Gdańsk 2005.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Bożena Majewicz
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	bmajewicz@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.2.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Praca z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
Punkty ECTS	3
Rodzaj zajęć	obieralny
Moduł/specjalizacja	B.2. Przygotowanie pedagogiczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Anna Lis-Zaldivar

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Wykłady	15/9	III/5	3
ćwiczenia	15/9	III/5	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

<p>Student posiada wiedzę, umiejętności, kompetencje wynikających z realizacji przedmiotów:</p> <p>Diagnoza specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu,   Diagnoza specyficznych trudności w uczeniu się matematyki,   Etiopatogeneza specyficznych trudności w uczeniu się,   Historia myśli pedagogicznej/ Historia wychowania,   Metody terapii w nauce czytania, pisania oraz edukacji matematycznej,   Metody w terapii pedagogicznej,   Ośrodkowy układ nerwowy a specyficzne trudności w uczeniu się,   Podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy,   Podstawy nauczycielskiej diagnozy pedagogicznej w przedszkolu i szkole,   Podstawy pedagogiki specjalnej/ Teoria i praktyka edukacji specjalnej,   Psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych, Rozwój mowy i myślenia dziecka,   Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej,   Teoretyczne podstawy wychowania/Współczesne koncepcje wychowania   Trudności w uczeniu się a niepowodzenia szkolne,   Wczesna interwencja terapeutyczna.</p>
---

4. Cele kształcenia

<p>C1 Przekazanie wiedzy umożliwiającej rozumienie specyfiki specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz prowadzenie działań terapeutycznych w omawianym zakresie.</p> <p>C2 Rozwijanie umiejętności niezbędnych do obserwowania i analizowania specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów oraz określania strategii wsparcia.</p>
--

C3 Kształtowanie postaw wrażliwości społecznej i etyki zawodowej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna specyfikę specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz system wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	K_W05, K_W09 K_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do analizowania wyzwań pedagogicznych uwarunkowanych specjalnymi potrzebami edukacyjnymi uczniów oraz do dostosowywania metod, form, treści i narzędzi pracy	K_U06 K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student gotów jest do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem etyki zawodowej	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Specjalne potrzeby edukacyjne- terminologia i założenia wsparcia edukacyjnego	2	1
W2	Specjalne potrzeby edukacyjne- specyfika wybranych obszarów: niepełnosprawności intelektualnej, sensorycznych: słuchu i wzroku, zaburzeń ze spektrum autyzmu, chorób przewlekłych.	4	2
W3	Wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi z niepełnosprawności intelektualnej	2	2
W4	Wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi wady słuchu	2	1
W5	Wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi wady wzroku	2	1
W6	Wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi ze spektrum autyzmu	2	1
W7	Zaliczenie przedmiotu	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Regulacje prawne i organizacja wsparcia dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w systemie oświaty.	1	1
C2	Metody, formy i zasady pracy z dzieckiem/ uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych- założenia ogólne: dostosowanie oddziaływań edukacyjno- wychowawczych, indywidualizacja pracy.	1	1
C3	Projektowanie i realizacja wsparcia dzieci/ uczniów o specjalnych	4	

	potrzebach edukacyjnych w obszarze niepełnosprawności intelektualnej.		
C4	Projektowanie i realizacja wsparcia dzieci/ uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych w obszarze niepełnosprawności sensorycznej	4	2
C5	Projektowanie i realizacja wsparcia dzieci/ uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych w obszarze zaburzeń ze spektrum autyzmu	4	2
C6	Zaliczenie przedmiotu	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny	Projektor, tablica, filmy
Ćwiczenia	Elementu wykładu, wyjaśnienie, metody aktywizujące	Projektor, tablica, filmy, materiały źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F1 sprawdzian „wejściówka”	P2 kolokwium
Ćwiczenia	F2 obserwacja, aktywność F5 ćwiczenia praktyczne	P2 kolokwium P3 ocena podsumowująca uzyskana na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F1	P2	F2	F5	P2	P3
K_W01	X	X	X	X	X	X
K_U01	X	X	X	X	X	X
K_K01			X	X		X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

<p>Ocena 5- dowodzi, że student/-ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami, kompetencjami wynikającymi z efektów kształcenia na poziomie bardzo dobrym: opanował/-a terminologię, podstawowe regulacje prawne, specyfikę omawianych obszarów i modyfikację pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Potrafi krytycznie analizować obserwowane (przedstawiane) zjawiska i odpowiednio dobierać profil wsparcia. Wykazuje się wrażliwością społeczną na potrzeby innych oraz etyką zawodową.</p> <p>Ocena 4- dowodzi, że student/-ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami, kompetencjami wynikającymi z efektów kształcenia na poziomie dobrym: opanował/-a terminologię, podstawowe regulacje prawne,</p>
---

specyfikę omawianych obszarów i modyfikację pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Potrafi krytycznie analizować obserwowane (przedstawiane) zjawiska i odpowiednio dobierać profil wsparcia. Popełnia nieliczne błędy wymagające korekty, ale nie zakłócające ogólnego prawidłowego kierunku wsparcia. Wykazuje się wrażliwością społeczną na potrzeby innych oraz etyką zawodową.

Ocena 3- dowodzi, że student/-ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami, kompetencjami wynikającymi z efektów kształcenia na poziomie dostatecznym: opanował/-a terminologię, podstawowe regulacje prawne, specyfikę omawianych obszarów i modyfikację pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Potrafi krytycznie analizować obserwowane (przedstawiane) zjawiska i odpowiednio dobierać profil wsparcia. Popełnia błędy wymagające korekty i objaśnienia. Wykazuje się wrażliwością społeczną na potrzeby innych oraz etyką zawodową.

Ocena 2- dowodzi, że student/-ka nie wykazuje się wiedzą, umiejętnościami, kompetencjami wynikającymi z efektów kształcenia na poziomie co najmniej dostatecznym. Nie opanował/-a terminologii, podstawowych regulacji prawnych, specyfiki omawianych obszarów i modyfikacji pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Nie potrafi krytycznie analizować obserwowane (przedstawiane) zjawiska i odpowiednio dobierać profil wsparcia. Popełnia liczne błędy wymagające korekty i szczegółowego omówienia. Nie wykazuje się wrażliwością społeczną na potrzeby innych. Nie rozumie, nie stosuje zasad etyki zawodowej.

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	18
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	15	30
Przygotowanie do zajęć	15	15
Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	15	15
suma godzin:	75	78
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	3	3

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:

1. Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. T. 2 / pod red. nauk. Anny Guzy oraz Bernadety Niesporek-Szamburskiej, 2013/
2. Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych: implikacje dydaktyczne i wychowawcze / redakcja naukowa Danuta Umiastowska, Jolanta Gebreselassie ; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, 2014.
3. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : pomoc psychologiczno-pedagogiczna, dostosowanie wymagań / Kazimierz Słupek, 2023.

4. Olechowska A., Specjalne Potrzeby Edukacyjne, PWN 2018.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : poradnik dla nauczyciela / Alicja Tanajewska, Renata Naprawa, Jadwiga Stawska, 2014.
2. Wczesna diagnoza i terapia dzieci z utrudnieniami w rozwoju : interdyscyplinarne problemy / pod red. Joanny Kruk-Lasockiej i Małgorzaty Sekułowicz, 2004.
3. Ja i mój świat. [CD -ROM] : prezentacje i zabawy dla uczniów z autyzmem i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, 2014.
4. Wychowawcze i emocjonalne funkcjonowanie rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym / Sławomir Cudak, 2007.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Anna Lis-Zaldivar
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	alis-zaldivar@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.2.7

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Strategie pracy z dziećmi o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych
Punkty ECTS	3
Rodzaj zajęć	obieralny
Moduł/specjalizacja	B.2. Przygotowanie pedagogiczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	III
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Anna Lis-Zaldivar

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Wykłady	15/9	III/5	3
ćwiczenia	15/9	III/5	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

<p>Student posiada wiedzę, umiejętności, kompetencje wynikających z realizacji przedmiotów:</p> <p>Diagnoza specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu,   Diagnoza specyficznych trudności w uczeniu się matematyki,   Etiopatogeneza specyficznych trudności w uczeniu się,   Historia myśli pedagogicznej/ Historia wychowania,   Metody terapii w nauce czytania, pisania oraz edukacji matematycznej,   Metody w terapii pedagogicznej,   Ośrodkowy układ nerwowy a specyficzne trudności w uczeniu się,   Podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy,   Podstawy nauczycielskiej diagnozy pedagogicznej w przedszkolu i szkole,   Podstawy pedagogiki specjalnej/ Teoria i praktyka edukacji specjalnej,   Psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych, Rozwój mowy i myślenia dziecka,   Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej,   Teoretyczne podstawy wychowania/Współczesne koncepcje wychowania   Trudności w uczeniu się a niepowodzenia szkolne,   Wczesna interwencja terapeutyczna.</p>
---

4. Cele kształcenia

<p>C1 Przekazanie wiedzy umożliwiającej rozumienie specyfiki zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych oraz prowadzenie działań terapeutycznych w omawianym zakresie.</p> <p>C2 Rozwijanie umiejętności niezbędnych do obserwowania i analizowania zróżnicowanych potrzeb</p>
---

edukacyjnych uczniów oraz określania strategii wsparcia.
C3 Kształtowanie postaw wrażliwości społecznej i etyki zawodowej.

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna specyfikę zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych oraz system wsparcia uczniów	K_W05, K_W09 K_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do analizowania wyzwań pedagogicznych uwarunkowanych zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi uczniów oraz do dostosowywania metod, form, treści i narzędzi pracy	K_U06 K_U07
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student gotów jest do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem etyki zawodowej	K_K01

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zróżnicowane potrzeby edukacyjne- terminologia, założenia wsparcia edukacyjnego i prawne aspekty	2	1
W2	Zróżnicowane potrzeby edukacyjne- specyfika wybranych obszarów: niepełnosprawności intelektualnej, wad sensorycznych, zaburzeń ze spektrum autyzmu, chorób przewlekłych, ADHD, z trudnościami w komunikowaniu się, z zagrożeniem niedostosowania społecznego, szczególnie uzdolnionego.	4	2
W3	Wsparcie uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi z niepełnosprawności intelektualnej, spektrum autyzmu, z zagrożenia niedostosowaniem społecznym.	2	2
W4	Wsparcie uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi z wad sensorycznych.	2	1
W5	Wsparcie uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi wynikającymi z trudności w komunikowaniu się oraz ADHD	2	1
W6	Strategie pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.	2	1
W7	Zaliczenie przedmiotu	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wykrywanie zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych dzieci i uczniów. Diagnostyka medyczna, psychologiczna, pedagogiczna, funkcjonalna w	2	1

	poznaniu uczniów, ich możliwości i potrzeb.		
C2	Metody, formy i zasady pracy z dzieckiem/ uczniem o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych- założenia ogólne: dostosowanie oddziaływań edukacyjno- wychowawczych, indywidualizacja pracy.	1	1
C3	Projektowanie i realizacja wsparcia dzieci/ uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych w obszarze niepełnosprawności intelektualnej, spektrum autyzmu, zagrożenia niedostosowaniem społecznym.	4	2
C4	Projektowanie i realizacja wsparcia dzieci/ uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych w obszarze niepełnosprawności sensorycznej	4	2
C5	Projektowanie i realizacja wsparcia dzieci/ uczniów o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych w obszarze komunikacji werbalnej oraz ADHD	4	2
C6	Zaliczenie przedmiotu	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny	Projektor, tablica, filmy
Ćwiczenia	Elementu wykładu, wyjaśnienie, metody aktywizujące	Projektor, tablica, filmy, materiały źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F1 sprawdzian „wejściówka”	P2 kolokwium
Ćwiczenia	F2 obserwacja, aktywność F5 ćwiczenia praktyczne	P2 kolokwium P3 ocena podsumowująca uzyskana na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F1	P2	F2	F5	P2	P3
K_W01	X	X	X	X	X	X
K_U01	X	X	X	X	X	X
K_K01			X	X		X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

<p>Ocena 5- dowodzi, że student/-ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami, kompetencjami wynikającymi z efektów kształcenia na poziomie bardzo dobrym: opanował/-a terminologię, podstawowe regulacje prawne, specyfikę omawianych obszarów i modyfikację pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych. Potrafi krytycznie analizować obserwowane (przedstawiane) zjawiska i odpowiednio dobierać profil wsparcia. Wykazuje się wrażliwością społeczną na potrzeby innych oraz etyką zawodową.</p> <p>Ocena 4- dowodzi, że student/-ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami, kompetencjami wynikającymi z efektów kształcenia na poziomie dobrym: opanował/-a terminologię, podstawowe regulacje prawne, specyfikę omawianych obszarów i modyfikację pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych. Potrafi krytycznie analizować obserwowane (przedstawiane) zjawiska i odpowiednio dobierać profil wsparcia. Pełnia nieliczne błędy wymagające korekty, ale nie zakłócające ogólnego prawidłowego kierunku wsparcia. Wykazuje się wrażliwością społeczną na potrzeby innych oraz etyką zawodową.</p> <p>Ocena 3- dowodzi, że student/-ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami, kompetencjami wynikającymi z efektów kształcenia na poziomie dostatecznym: opanował/-a terminologię, podstawowe regulacje prawne, specyfikę omawianych obszarów i modyfikację pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych. Potrafi krytycznie analizować obserwowane (przedstawiane) zjawiska i odpowiednio dobierać profil wsparcia. Pełnia błędy wymagające korekty i objaśnienia. Wykazuje się wrażliwością społeczną na potrzeby innych oraz etyką zawodową.</p> <p>Ocena 2- dowodzi, że student/-ka nie wykazuje się wiedzą, umiejętnościami, kompetencjami wynikającymi z efektów kształcenia na poziomie co najmniej dostatecznym. Nie opanował/-a terminologii, podstawowych regulacji prawnych, specyfiki omawianych obszarów i modyfikacji pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych. Nie potrafi krytycznie analizować obserwowane (przedstawiane) zjawiska i odpowiednio dobierać profil wsparcia. Pełnia liczne błędy wymagające korekty i szczegółowego omówienia. Nie wykazuje się wrażliwością społeczną na potrzeby innych. Nie rozumie, nie stosuje zasad etyki zawodowej.</p>
---

10. Forma zaliczenia zajęć

Zaliczenie z oceną
----

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	18
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	15	30
Przygotowanie do zajęć	15	15
Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	15	15
suma godzin:	75	78
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	3	3

12. Literatura zajęć

Literatura obowiązkowa:
1. M. Czarnocka, Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole i przedszkolu. Zasady organizacji, pytania i

odpowiedzi, przykłady praktycznych rozwiązań, narzędzia, Warszawa 2017.

2. Dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych: implikacje dydaktyczne i wychowawcze / redakcja naukowa Danuta Umiastowska, Jolanta Gebreselassie ; Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, 2014.
3. Olechowska A., Specjalne Potrzeby Edukacyjne, PWN 2018.
4. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : pomoc psychologiczno-pedagogiczna, dostosowanie wymagań / Kazimierz Słupek, 2023.
5. Wczesna diagnoza i terapia dzieci z utrudnieniami w rozwoju : interdyscyplinarne problemy / pod red. Joanny Kruk-Lasockiej i Małgorzaty Sekułowicz, 2004.
6. Rączkowski, S. "Zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów z niepełnosprawnościami". Wydawnictwo Naukowe PWN, 2022.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Witaj, piesku!: dogoterapia we wspomaganiu rozwoju dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych / Beata Kulisiewicz ; [rys. Joanna Szybist, Agata Fuks, 2014.
2. Nowatorskie i alternatywne metody w teorii i praktyce pedagogiki specjalnej : przewodnik metodyczny : praca zbiorowa / pod red. Władysława Dykcika i Barbary Szychowiak; Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 2002.
3. Rysowane wierszyki i zagadki w rozwijaniu aktywności dialogowo-komunikacyjnej i zabawowej u dzieci o zróżnicowanych potrzebach i możliwościach rozwoju / Elżbieta Maria Minczakiewicz ; [graf. Agata Fuks, 2012.
4. Praca z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi : poradnik dla nauczyciela / Alicja Tanajewska, Renata Naprawa, Jadwiga Stawska.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Anna Lis-Zaldivar
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	alis-zaldivar@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.2.8

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Współczesne problemy pedagogiczne
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	obowiązkowy
Moduł/specjalizacja	B2. Przygotowanie pedagogiczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	IV/VIII
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Prof. Dr. Hab. E. Ryś

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
wykład	15/9	IV/VIII	4
ćwiczenia	15/9	IV/VIII	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

znajomość teorii, koncepcji, modeli, stylów wychowania oraz historii myśli pedagogicznej

4. Cele kształcenia

C1 wyposażenie w wiedzę z zakresu współczesnych problemów pedagogicznych z uwzględnieniem specyfiki procesów wychowania i socjalizacji w różnych środowiskach wychowawczych oraz możliwości wspierania procesów rozwojowych i kompetencji wychowawczych osób zaangażowanych w edukację dzieci i młodzieży, pozwalającą na przeciwdziałanie zagrożeniom i wzmacnianie dobrostanu podmiotów edukacyjnych na wszystkich etapach edukacji

C2 kształtowanie umiejętności wskazywania, opisywania, pogłębionego analizowania współczesnych problemów pedagogicznych oraz zastosowania w praktyce opiekuńczo-wychowawczej propozycji ich rozwiązywania oraz zapobiegania im

C3 kształtowanie samodzielności w zdobywaniu wiedzy, rozwijanie świadomości potrzeby ciągłego doskonalenia zawodowego oraz umiejętności krytycznej oceny własnej wiedzy i kompetencji

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	funkcje wychowania, proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; zagadnienia przymusu i swobody w wychowaniu, wychowania jako wspomaganie rozwoju, wychowania adaptacyjnego i emancypacyjnego, podmiotowości w wychowaniu; podstawowe środowiska wychowawcze: rodzinę, grupę rówieśniczą i szkołę; style i postawy wychowawcze; konteksty wychowania; źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania; style wychowania	K_W24
W_02	zagadnienia związane ze szkołą jako instytucją wychowawczą: środowisko społeczne klasy i szkoły, autokratyzm i demokrację w szkole, ukryty program szkoły, postawy nauczycieli i uczniów, pracę z grupą rówieśniczą, tworzenie klimatu wychowawczego w klasie i w szkole, metody wychowawcze i ich skuteczność, problematykę umiejętności i trudności wychowawczych, konfliktów w klasie i w rodzinie, błędów wychowawczych, granic i mierników oddziaływań wychowawczych, kryzysu szkoły, zasad współpracy rodziny i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym	K_W27
W_03	rolę kontaktów społecznych ucznia, w tym w grupie rówieśniczej, koleżeństwa, przyjaźni i konfliktów wśród uczniów; rolę osób znaczących i autorytetów; zagadnienia zmiany autorytetów, kryzysu autorytetu nauczyciela, rodzica i opiekuna, buntu okresu dorastania i jego funkcji; zagrożenia w wychowaniu młodzieży; podkultury młodzieżowe;	K_W33
W_04	cel pracy opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi w przedszkolu i uczniami w szkole na różnych etapach edukacyjnych; istotę programu wychowawczego; zagadnienia edukacji zdrowotnej, bezpieczeństwa dzieci w przedszkolu i uczniów w szkole oraz poza nimi (zajęcia terenowe, wycieczki); potrzebę ochrony zdrowia dziecka, w tym zdrowia psychicznego, znaczenie edukacji dla bezpieczeństwa i dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych	K_W34
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	rozpoznawać i identyfikować style i nurty wychowania w praktyce edukacyjnej i w działaniach opiekuńczo-wychowawczych	K_U28
U_02	zaprojektować podstawowe zajęcia opiekuńczo-wychowawcze	K_U29
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	działania na rzecz poprawy jakości działania przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty	K_K06
K_02	samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej	K_K10

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych

W1	Społeczno-kulturowe konteksty wychowania	1	1
W2	Nierówności społeczne i szanse edukacyjne	2	1
W3	Problemy wychowawcze i ich rozwiązywanie	2	1
W4	Problemy funkcjonowania w grupie rówieśniczej	2	1
W5	Kompetencje społeczno-emocjonalne i ich kształtowanie w kontekście edukacji	2	1
W7	Depresja u dzieci i młodzieży	2	1
W8	Agresja dzieci i młodzieży	2	1
W9	Cyberprzemoc	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wybrane problemy pedagogiczne we współczesnym świecie	1	1
C2	Wyrównywanie szans edukacyjnych we współczesnym społeczeństwie	2	1
C3	Relacje w wychowaniu. Budowanie pozytywnego klimatu w pracy z dziećmi i młodzieżą	2	1
C4	Praca z grupą	2	1
C5	Wspomaganie rozwoju kompetencji społeczno-emocjonalnych dzieci i młodzieży	2	1
C6	Kształtowanie dobrostanu psychicznego z uwzględnieniem różnic międzypokoleniowych	2	1
C7	Odrzucenie rówieśnicze. Zapobieganie i radzenie sobie z problemem	2	1
C9	Zapobieganie depresji dzieci i młodzieży	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny, wykład problemowy	komputer, projektor
Ćwiczenia	ćwiczenia przedmiotowe, dyskusja	komputer, projektor

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F2 - obserwacja/aktywność podczas zajęć	P1 - egzamin
Ćwiczenia	F2 - obserwacja/aktywność podczas zajęć, F3 - praca pisemna, F4 - prezentacja multimedialna	P3 - ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F2	P1	F2	F3	F4	P3
W_01	X	x	x	x	x	x
U_01	X	X	X	x	X	x
U_02	X	x	X	x	x	x
K_01			X	x	X	x
K_02			x	x	x	x

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Egzamin: Zastosowanie systemu punktowego – oceny według następującej skali (wyrażone w %):

90%– 100% – ocena 5.0

80%– 89% - ocena 4.5

70% – 79% - ocena 4.0

60%– 69% - ocena 3.5

50%– 59% - ocena 3.0

0%– 49% - ocena 2.0

OCENA KOŃCOWA Z ĆWICZEŃ:

70% OCENY Z AKTYWNOŚCI W CZASIE ZAJĘĆ

30% OCENY Z PRACY

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		

liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	18
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Przygotowanie do zajęć	20	25
Czytanie literatury	15	22
Przygotowanie pracy zaliczeniowej	15	15
Przygotowanie do egzaminu	20	20
suma godzin:	100	100
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	4

12. Literatura zajęć

<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. J. Pyżalski, Agresja elektroniczna wśród dzieci i młodzieży, Gdańsk 2011. 2. J. Haidt, Niespokojne pokolenie, Poznań 2025. 3. A. Baranowska, K. Mausch, E. Ryś, Zasoby osobiste a depresja u adolescentów. Studium empiryczne na przykładzie uczniów klas V-VIII, Gorzów Wlkp. 2024. 4. P. Długosz, Młodzież w epoce kryzysów, Lublin 2024. 5. R. Hanson, Sztuka budowania dobrych relacji. Jak wyrażać swoje potrzeby, rozwiązywać konflikty i dbać o równowagę, Gdańsk 2025. 6. M. Twenge Jean, Pokolenia. Prawdziwe różnice między pokoleniami X, Y, Z, baby boomersami i cichym pokoleniem oraz co one oznaczają dla przyszłości zachodniego świata, Gdańsk 2023. 7. M. Wegner-Jezierska, Scenariusze zajęć wspierających rozwój kompetencji emocjonalnych i społecznych młodzieży, Gdańsk 2022. 8. D. Bentkowska, J. Węglarz, Trening umiejętności społecznych dzieci i młodzieży, Gdańsk 2023. 9. W. Lemańska, O sile emocji pozytywnych. Zapobieganie depresji dzieci i młodzieży, Warszawa 2005. 10. E. Stokowska-Zagdan G. Cęcelek, E. Woźnicka, Uczeń w szkolnej przestrzeni uczenia się i wyrównywania szans edukacyjnych Tom 1, Warszawa 2024. 11. G. Cęcelak, P. Miller, P. Klimczyk (red.), Uczeń w przestrzeni społecznej i medialnej. Tom 2, Warszawa 2024 <p>Literatura zalecana / fakultatywna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Bloomquist, Trening umiejętności dla dzieci z zachowaniami problemowymi. Podręcznik dla rodziców i terapeutów, Kraków 2012. 2. L. E. Stauble A. Blask Campbell, Mali ludzie. Wielkie emocje, Warszawa 2024. 3. R. A. Barkley, Zbuntowane dzieci. Ocena terapeutyczna oraz program pracy z rodzicami. Podręcznik kliniczny, Kraków 2015.
---

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Ewa Ryś
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	erys@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.2.9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Edukacja włączająca
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	Obieralny
Moduł/specjalizacja	B.2. Przygotowanie pedagogiczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	IV
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Anna Lis-Zaldivar

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Wykłady	15/9	IV/8	4
Ćwiczenia	15/9	IV/8	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

<p>Student posiada wiedzę, umiejętności, kompetencje wynikających z realizacji przedmiotów:</p> <p>Diagnoza specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu,   Diagnoza specyficznych trudności w uczeniu się matematyki,   Etiopatogeneza specyficznych trudności w uczeniu się,   Historia myśli pedagogicznej/ Historia wychowania,   Metody terapii w nauce czytania, pisania oraz edukacji matematycznej,   Metody w terapii pedagogicznej,   Organizacja pracy przedszkola i szkoły,   Ośrodkowy układ nerwowy a specyficzne trudności w uczeniu się,   Podstawy dydaktyki/ Teoretyczne podstawy kształcenia   Podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy,   Podstawy nauczycielskiej diagnozy pedagogicznej w przedszkolu i szkole,   Podstawy pedagogiki specjalnej/ Teoria i praktyka edukacji specjalnej,   Praca z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi/ strategie pracy z dziećmi o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych,   Prawne aspekty organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach i szkołach   Psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych, Rozwój mowy i myślenia dziecka,   Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej,   Teoretyczne podstawy wychowania/Współczesne koncepcje wychowania   Trudności w uczeniu się a niepowodzenia szkolne,   Wczesna interwencja terapeutyczna.</p>
--

4. Cele kształcenia

<p>C1 Zapoznanie studentów/ -ki z prawnymi i społecznymi podstawami edukacji włączającej.</p> <p>C2 Rozwinięcie umiejętności studentów/-ek do planowania edukacji włączającej w wybranych obszarach działalności pedagogicznej.</p> <p>C3 Przygotowanie do samodzielności w zdobywaniu wiedzy oraz rozwijanie świadomości potrzeby ciągłego doskonalenia zawodowego.</p>
--

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	zna definicję, genezę, główne koncepcje edukacji włączającej, strukturę systemu wsparcia oraz związek z prawami człowieka.	KW_09 KW_10
W_02	Zna główne zasady kształcenia uczniów w systemie edukacji specjalnej, integracyjnej i włączającej, organizację i metodykę kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zasady współpracy z różnymi podmiotami działającymi na rzecz dzieci/ uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	KW_11
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi analizować różnorodne problemy edukacyjne i terapeutyczne, rozpoznawać i interpretować zjawiska społeczne	KU_01 KU_02
U_02	Potrafi dostosować metody i treści do możliwości uczniów, wspiera integrację społeczną uczniów	KU_07 KU_08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest gotów do budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia.	KK_02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Edukacja specjalna, integracyjna, włączająca, podstawy prawne oraz podejście humanistyczne w edukacji.	2	1
W2	System edukacji integracyjnej i włączającej: typy szkół, organizacja kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, pomoc psychologiczno- pedagogiczna, orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego	2	1
W3	Współpraca nauczycieli, specjalistów i rodziców na rzecz realizacji edukacji włączającej.	2	1
W4	Projektowanie procesów edukacyjno- wychowawczych w edukacji włączającej.	4	3
W5	Komunikacja i ocenianie w edukacji włączającej	2	1
W6	Motywowanie uczniów do nauki w systemie szkolnym.	2	1
W7	Zaliczenie	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Edukacja włączająca- szanse i wyzwania	2	1
C2	Rozpoznawanie specjalnych potrzeb edukacyjnych wraz z określeniem ścieżki oddziaływań włączających.	2	1
C3	Projektowanie szkolnego programu działań inkluzyjnych	2	1
C4	Opracowanie mini-projektu/badania (np. diagnoza postaw uczniów/nauczycieli wobec edukacji włączającej, analiza potrzeb szkoły)	4	3
C5	Analiza treści podręczników, materiałów dydaktycznych i regulaminów szkolnych pod kątem inkluzji i przeciwdziałania wykluczeniu.	2	1
C6	Nowoczesne metody i narzędzia w pracy z uczniem o specjalnych lub zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych	2	1
C7	Zaliczenie	1	1
Razem liczba godzin ćwiczeń		15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor, tablica, filmy
Ćwiczenia	elementy wykładu, wyjaśnienie, metody aktywizujące	projektor, tablica, filmy, materiały źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F1 sprawdzian „wejściówka”	P1 egzamin
Ćwiczenia	F2 obserwacja, aktywność F5 ćwiczenia praktyczne	P2 kolokwium P3 ocena podsumowująca uzyskana na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F1	P1	F2	F5	P2	P3
W_01	X	X	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X	X	
U_01			X	X	X	X
U_02			X	X	X	X
K_01			X	X		X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5- student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami, kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającym założonym celom i efektem kształcenia.
Ocena 4- student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami, kompetencjami społecznymi w stopniu wystarczająco zgodnym z założonymi celami i efektami kształcenia.
Ocena 3- student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami, kompetencjami społecznymi w nie pełnym stopniu zgodnym z założonymi celami i efektami kształcenia.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin
----

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	18
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	20	32
Przygotowanie do zajęć	30	30
Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	20	20
suma godzin:	100	100
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	4

12. Literatura zajęć

<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podgórska- Jachnik D., Raport merytoryczny Edukacja włączająca – bilans otwarcia 2020, ORE 2021. 2. Skibińska J., Pronormalizacyjne zmiany w obszarze edukacji włączającej o ocenie nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2020, nr 591, s. 63. 3. Sipowicz, K., Pietras, T. (2017). Wprowadzenie do pedagogiki inkluzyjnej/włączającej. Wrocław: Continuo..
<p>Literatura zalecana / fakultatywna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ż. Tempczyk-Nagórka, Między odrzuceniem a akceptacją – w stronę komunikacji inkluzyjnej, „Forum Pedagogiczne” 2017, nr 1. 2. D. Sterna, 9 technik zapewniania oceny kształtującej, https://osswiata.ceo.org.pl/2021/02/12/9-technikzapewniania-oceny-kszaltujacej/ 3. Śliwierski B., Jak zmieniać szkołę?, Oficyna Impuls, Kraków 1998. 4. Szumski G., Koncepcja edukacji włączającej, [w:] Edukacja włączająca w przedszkolu i szkole, Wydawnictwo FRSE, Warszawa 2019.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Anna Lis-Zaldivar
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	alis-zaldivar@ajp.edu.pl
podpis	

	Wydział	Humanistyczny
	Kierunek	Terapia pedagogiczna
	Poziom studiów	jednolite magisterskie
	Forma studiów	stacjonarna/niestacjonarna
	Profil studiów	praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.2.9

KARTA ZAJĘĆ

1. Informacje ogólne

Nazwa zajęć	Edukacja inkluzyjna w warsztacie pracy pedagoga
Punkty ECTS	4
Rodzaj zajęć	Obieralny
Moduł/specjalizacja	B.2. Przygotowanie pedagogiczne
Język, w którym prowadzone są zajęcia	polski
Rok studiów	IV
Imię i nazwisko koordynatora zajęć oraz osób prowadzących zajęcia	Anna Lis-Zaldivar

2. Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Forma zajęć	Liczba godzin stacjonarne/niestacjonarne	Rok studiów/semestr	Punkty ECTS (zgodnie z programem studiów)
Wykłady	15/9	IV/8	4
Ćwiczenia	15/9	IV/8	

3. Wymagania wstępne, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć

<p>Student posiada wiedzę, umiejętności, kompetencje wynikających z realizacji przedmiotów:</p> <p>Diagnoza specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu,   Diagnoza specyficznych trudności w uczeniu się matematyki,   Etiopatogeneza specyficznych trudności w uczeniu się,   Historia myśli pedagogicznej/ Historia wychowania,   Metody terapii w nauce czytania, pisania oraz edukacji matematycznej,   Metody w terapii pedagogicznej,   Organizacja pracy przedszkola i szkoły,   Ośrodkowy układ nerwowy a specyficzne trudności w uczeniu się,   Podstawy dydaktyki/ Teoretyczne podstawy kształcenia   Podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy,   Podstawy nauczycielskiej diagnozy pedagogicznej w przedszkolu i szkole,   Podstawy pedagogiki specjalnej/ Teoria i praktyka edukacji specjalnej,   Praca z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi/ strategie pracy z dziećmi o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych,   Prawne aspekty organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolach i szkołach   Psychologiczne uwarunkowania procesów poznawczych, Rozwój mowy i myślenia dziecka,   Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej,   Teoretyczne podstawy wychowania/Współczesne koncepcje wychowania   Trudności w uczeniu się a niepowodzenia szkolne,   Wczesna interwencja terapeutyczna.</p>
--

4. Cele kształcenia

C1 Zapoznanie studentów/ -ki z prawnymi i społecznymi podstawami edukacji włączającej i inkluzyjnej
C2 Rozwinięcie umiejętności studentów/-ek do planowania edukacji inkluzyjnej w wybranych obszarach działalności pedagogicznej
C3 Przygotowanie do samodzielności w zdobywaniu wiedzy oraz rozwijanie świadomości potrzeby ciągłego doskonalenia zawodowego

5. Efekty uczenia się dla zajęć wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	zna definicję, genezę, główne koncepcje edukacji włączającej i inkluzyjnej, strukturę systemu wsparcia oraz związek z prawami człowieka	KW_09 KW_10
W_02	Zna główne zasady kształcenia uczniów w systemie edukacji specjalnej, integracyjnej i włączającej, organizację i metodykę kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, zasady współpracy z różnymi podmiotami działającymi na rzecz dzieci/ uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	KW_11
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Potrafi analizować różnorodne problemy edukacyjne i terapeutyczne, rozpoznawać i interpretować zjawiska społeczne	KU_01 KU_02
U_02	Potrafi dostosować metody i treści do możliwości uczniów, wspiera integrację społeczną uczniów	KU_07 KU_08
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Jest gotów do kształtowania zdolności budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia	KK_02

6. Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć (zgodnie z programem studiów):

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Edukacja specjalna, integracyjna, włączająca, podstawy prawne oraz podejście humanistyczne w edukacji.	2	1
W2	System edukacji integracyjnej i włączającej: typy szkół, organizacja kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, pomoc psychologiczno- pedagogiczna, orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego	2	1
W3	Współpraca nauczycieli, specjalistów i rodziców na rzecz realizacji edukacji inkluzyjnej. Zadania pedagoga specjalnego.	2	1
W4	Projektowanie oddziaływań edukacyjno- wychowawczych w edukacji inkluzyjnej. IPET, WOPFU.	4	3
W5	Projektowanie indywidualnych ścieżek edukacyjnych uczniów wymagających szczególnego wsparcia.	4	2
W7	Zaliczenie	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Edukacja inkluzyjna- szanse i wyzwania	2	1
C2	Rozpoznawanie specjalnych potrzeb edukacyjnych wraz z określaniem ścieżki oddziaływań inkluzyjnych.	2	1
C3	Praktyczne projektowanie oddziaływań edukacyjno- wychowawczych w edukacji inkluzyjnej	2	1
C4	Praktyczne projektowanie indywidualnych ścieżek edukacyjnych uczniów wymagających szczególnego wsparcia.	4	3
C5	Analiza treści podręczników, materiałów dydaktycznych i regulaminów szkolnych pod kątem inkluzji i przeciwdziałania wykluczeniu.	2	1
C6	Nowoczesne metody i narzędzia w pracy z uczniem o specjalnych lub zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych	2	1
C7	Zaliczenie	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	9

7. Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	wykład informacyjny	projektor, tablica, filmy
Ćwiczenia	elementu wykładu, wyjaśnienie, metody aktywizujące	projektor, tablica, filmy, materiały źródłowe

8. Sposoby (metody) weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta

8.1. Sposoby (metody) oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy (wybór z listy)	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się (wybór z listy)
Wykład	F1 sprawdzian „wejściówka”	P1 egzamin
Ćwiczenia	F2 obserwacja, aktywność F5 ćwiczenia praktyczne	P2 kolokwium P3 ocena podsumowująca uzyskana na podstawie ocen formujących uzyskanych w semestrze.

8.2. Sposoby (metody) weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x”)

Symbol efektu	Wykład		Ćwiczenia			
	F1	P1	F2	F5	P2	P3
W_01	X	X	X	X	X	X
W_02	X	X	X	X	X	
U_01			X	X	X	X
U_02			X	X	X	X
K_01			X	X		X

9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

Ocena 5- student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami, kompetencjami społecznymi w pełni odpowiadającym założonym celom i efektem kształcenia.
Ocena 4- student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami, kompetencjami społecznymi w stopniu wystarczająco zgodnym z założonymi celami i efektami kształcenia.
Ocena 3- student/ka wykazuje się wiedzą, umiejętnościami, kompetencjami społecznymi w nie pełnym stopniu zgodnym z założonymi celami i efektami kształcenia.

10. Forma zaliczenia zajęć

Egzamin
----

11. Obciążenie pracą studenta (sposób wyznaczenia punktów ECTS):

Forma aktywności studenta	Liczba godzin	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny kontaktowe studenta (w ramach zajęć):		
liczba godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	30	18
Praca własna studenta (indywidualna praca studenta związana z zajęciami):		
Czytanie literatury	20	32
Przygotowanie do zajęć	30	30
Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	20	20
suma godzin:	100	100
liczba pkt ECTS przypisana do zajęć: (1 pkt ECTS odpowiada od 25 do 30 godzin aktywności studenta)	4	4

12. Literatura zajęć

<p>Literatura obowiązkowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Karpińska, E., Edukacja inkluzyjna czyli jak rozumieć i wspierać uczniów z zaburzeniami neurorozwojowymi, Empik, 2025, 2. Naprawa R., Tanajewska A., Szczepańska K., Dostosowanie wymagań edukacyjnych - I etap edukacyjny, Wydawnictwo Harmonia, 2024. 3. Podgórska- Jachnik D., Raport merytoryczny Edukacja włączająca – bilans otwarcia 2020, ORE 2021. 4. Sipowicz, K., Pietras, T. (2017). Wprowadzenie do pedagogiki inkluzyjnej/włączającej. Wrocław: Continuo..
<p>Literatura zalecana / fakultatywna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Harbatski A.</u>, Krysztofik-Gogol E., Edukacja w perspektywie wyzwań współczesności, Wydawnictwo Adam Marszałek, 2016. 2. Ż. Tempczyk-Nagórka, Między odrzuceniem a akceptacją – w stronę komunikacji inkluzyjnej, „Forum Pedagogiczne” 2017, nr 1. 3. D. Sterna, 9 technik zapewniania oceny kształtującej, https://osswiata.ceo.org.pl/2021/02/12/9-technikzapewniania-oceny-ksztaltujacej/ 4. Śliwierski B., Jak zmieniać szkołę?, Oficyna Impuls, Kraków 1998.

5. Szumski G., Koncepcja edukacji włączającej, [w:] Edukacja włączająca w przedszkolu i szkole, Wydawnictwo FRSE, Warszawa 2019.

13. Informacje dodatkowe

imię i nazwisko sporządzającego	Anna Lis-Zaldivar
data sporządzenia / aktualizacji	26.02.2026
dane kontaktowe (e-mail)	alis-zaldivar@ajp.edu.pl
podpis	